

ISSN 1407-9321

Neaizmirstiet
abonēt
"NOVADNIEKU"
martam
un pārējiem
gada mēnešiem!

Aglonieši, livānieši
un preilieši
pošas uz
"Balttour 2011"

3. lappusē

Līnijdejas
palīdz saglabāt
jaunību

6. lappusē

Horoskops
Truša (Kaķa)
gadam

8. lappusē

Preiļu 2. vidusskolas audzēkņi — uzvarētāji Valsts konkursā «Tatjanas diena»

● Preiļu 2. vidusskolas audzēkņi — konkursa «Tatjanas diena» laureāti — un viņu pedagogi pēc balvu saņemšanas kopā ar vienu no konkursa rīkotājiem Jeļenu Matjakubovu (vidū).

Pirmskara Latvijā Tatjanas dienu svinēja krievu studentu korporācijas, uzaicinot uz svētkiem arī latviešu studentu korporācijas. Tādējādi var uzskatīt, ka no pirmās brīvvalsts laikiem svētā Tatjana Latvijā bijusi ne tikai studentijas labvēle, bet arī kultūru integrācijas simbols.

Jau par tradīciju ir kļuvusi Preiļu 2. vidusskolas skolēnu un pedagogu piedalīšanās krievu kultūras un izglītības svētkos Latvijā — «Tatjanas diena». Šī gada konkursa tēma bija «Skolotājs krievu kultūrā». Skolotājiem bija iespēja izvēlēties kādu no apakštēmām un piedalīties konkursos — literatūras, mākslas, izpildītāju un pētniecisko darbu konkursā.

Šogad saņemts daudz apbalvojumu. Mākslas konkursā laureāta diplomu saņēma Preiļu 2. vidusskolas 12.a klases skolniece Marija Maksimova. Izpildītāju konkursā nominācijā «Izteiksmīgais vārds» par laureāti kļuva 9.a klases skolniece Viktorija Zabalujeva.

Visvairāk balvu saņēma tie skolēni, kuri piedalījās pētniecisko darbu konkursā. Nominācijā «Mans ciltskoks» iegūtas divas trešās vietas — 9.a klases audzēkņiem Aleksandram un Andrejam Birjukoviem un viņu klasesbiedrenei Anastasijai Udalovai. Šī konkursa laureāte ir arī 9.a klases skolniece Jekaterina Mironova.

Nominācijā «Gribu pastāstīt par skolotāju» pirmo vietu ieguva 10. klases skolniece Valērija Čelnova. Savukārt trešklasniece Ksenija Zabalujeva ieguva otro vietu konkursā «Krievu likteņi», viņa ieguva arī ceļazīmi uz jauniesu nometni «Taka», kas marta nogalē risināsies Koknesē. Šajā konkursā par laureātu kļuva 12.b klases skolnieks Igors Marejevs. Savukārt balvu no Rīgas vecticībnieku apvienības saņēma

Anastasija Udalova.

Lieli palīgi mūsu skolēniem bija gan vecāki, gan skolotāji. Paldies par padomiem Ludmilai Martinovai, Larisai Arestovai, Innai Zenovjevai, Ļubovai Lavrenovai. Par brauciena noorganizēšanu pateicība arī Preiļu 2. vidusskolas direktoram Oļegam Hļebņikovam.

Kā jauks svētku noslēgums bija skolēnu brauciens 22. janvārī uz konkursa prezentāciju Rīgā, kas notika Maskavas namā un Kongresu namā, kur arī risinājās balvu pasniegšanas ceremonija. Gan bērniem, gan skolotājiem — aktivitāti un uzvaras arī turpmākajos konkursos!

L.Arestova,
valodas katedras vadītāja
I.Zenovjeva,
MK «Māksla» vadītāja

Kompensācijas saistībā ar elektroapgādes krīzi AS «Latvenergo» gatava maksāt, ja pierādīsies tās vaina

27. janvārī ziņu aģentūras LETA telpās notika diskusija par ārkārtējām situācijām, galvenokārt pievēršot uzmanību elektroapgādes krīzei. Diskusijās piedalījās SIA «Tele2» tehniskais direktors Ervins Kampāns, akciju sabiedrības «Latvenergo» valdes loceklis Māris Kuņickis, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta priekšnieka vietnieks Aldis Lieljūksis, Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, uzņēmējs, zemnieku saimniecības «Kalnavoti» saimnieks Jānis Zēnis, AS «Ludzas Mežrūpniecības saimniecība» valdes priekšsēdētājs Jānis Vuguls un Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs Juris Pūce.

Diskusijas laikā Ekonomikas ministrijas valsts sekretārs Juris Pūce informēja, ka ir saņēmis tikai vienas privātpersonas iesniegumu par morālo kompensāciju saistībā ar elektroapgādes krīzi, un neviens cits nav vērsies, prasot kompensēt radušos zaudējumus. Savukārt AS «Latvenergo» valdes loceklis Māris Kuņickis informēja, ka neviena juridiska iesnieguma uzņēmumam nav.

Nemot vērā, ka elektroapgādes krīze ir radījusi ievērojamus zaudējumus visās tautsaimniecības nozarēs, Līvānu novada dome aicina uzņēmējus, zemnieku saimniecības un privātpersonas aprēķināt zaudējumus, ko ir radījis ilgstošais elektroapgādes pārrāvums novadā, un ar iesniegumiem par zaudējumu kompensāciju izmaksu griezties AS «Latvenergo», Ekonomikas ministrijā vai Lauku atbalsta dienestā. Papildus lūgums informēt arī Līvānu novada domi par aprēķināto zaudējumu apmēru, lai pašvaldība varētu apkopot informāciju par kopējiem zaudējumiem elektroapgādes krīzes rezultātā novada privātajā sektorā un veikt aktīvus atbalsta pasākumus kompensāciju izmaksai.

AS «Latvenergo» valdes priekšsēdētājs Āris Žīgurs 19. janvārī žurnālistiem teica: «Ja kādā konkrētā gadījumā pierādīsies tieši koncerna «Latvenergo» vaina, tad, protams, mūsu pienākums būs to darīt.» (publicēts 19. janvārī NOZARE.LV. Kompensācijas saistībā ar elektroapgādes krīzi AS «Latvenergo» gatava izmaksāt par gadījumiem, kuros pierādīsies koncerna vaina.)

Kompensācijas saistībā ar elektroapgādes krīzi varētu tikt izmaksātas tikai līgumā un likumdošanas aktos paredzētajā kārtībā, bet, ja neviens uzņēmējs šīs kompensācijas AS «Latvenergo» nepieprasis, tad, protams, tās arī netiks izmaksātas. Pašvaldības savus zaudējumus jau ir aprēķinājušas un iesniegušas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā kompensāciju saņemšanai. Aicināti arī privātā sektora pārstāvji aktīvi cīnīties par savām tiesībām, — mudina Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Pērn dubultojušies Krievijas pilsonībā pārgājušo nepilsoņu skaits

Krievijas pilsonību pērn pieņēmuši 5763 Latvijas nepilsoņi, kas ir divas reizes vairāk nekā 2009. gadā, liecina Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) apkopotā jaunākā statistika no ledzīvotāju reģistra. Pagājušajā gadā PMLP iesniegumu par atteikšanos no nepilsoņa statusa saņēmusi kopskaitā no 5972 ledzīvotājiem. Lielākā daļa iesniegumu pamatoji ar to, ka persona pārgājusi Krievijas Federācijas pavalstniecībā, 91 gadījumā persona kļuvusi par Lietuvas pilsoni, 31 iesniedzējs izvēlējis Ukrainas pilsonību, 29 ieguvuši Baltkrievijas pilsonību, bet 18 kļuvuši par Vācijas pavalstniekiem. PMLP nav veikusi pētījumus par iemesliem, kas liek cilvēkiem izvēlēties Krievijas pilsonību, bet sarunās ar pašiem kaimiņvalsts pilsonības kārtojājiem visbiežāk tiek minētas atšķirīgās pensijētās sistēmas un iespēja gūt kādus ekonomiskus labumus – ātrāk pensionēties vai saņemt kādas piemaksas no Krievijas. To apstiprina arī ledzīvotāju reģistra apkopotā statistika, jo Krievijas pilsonībā visaktīvāk pērn pārgājuši tieši tie Latvijas nepilsoņi, kas ir vecāki par 40 gadiem, īpaši pirmspensijas vecumā un vecāki par 62 gadiem – kopumā tādu pērn ir bijis 5500. Līdzīgi kā iepriekšējos gados arī pērn ir saglabājusies tendence, ka nepilsoņi pieņem citas valsts pilsonību, taču vēlas palikt dzīvot Latvijā. Kopumā šobrīd Latvijā ar termiņuzturēšanās vai pastāvīgās uzturēšanās atļaujām mit 55 320 citu valstu pilsoņi, no kuriem lielākā daļa jeb 36 638 ārzemnieki ir Krievijas Federācijas valstspiederīgie.

"The Economist": Latvija 2011. gadā būs nabadzīgāka par Krieviju un Horvātiju

Pēc pirktspējas paritātes indeksa Latvijas iekšzemes kopprodukts uz vienu ledzīvotāju 2011. gadā būs zemāks nekā tādās zemēs kā Krievija un Horvātija, un tikai nedaudz lielāks nekā Turcijā, liecina "The Economist" izdevums "Pasaule 2011". Lai noteiktu Latvijas ekonomiskās attīstības līmeni, ik gadus Latvijas IKP uz vienu ledzīvotāju salīdzina ar citām Eiropas Savienības valstīm, vadoties no "Eurostat" datiem. Jāatgādina, ka, vadoties no "Eurostat" apkopojumiem, zināms par līdzšinējo Latvijas un Polijas cīņu par 24. turīgākās Eiropas Savienības valsts statusu. Treknajos gados Latvija izvirzījās vadībā, taču pēc smagā krišanas 2009. gadā (-18% — lielākais pasaulē) Polija atkal ir atzīstama par turīgāku. Līdz ar to no 27 ES dalībvalstīm par Latviju nabadzīgākas ir tikai Rumānija un Bulgārija. Toties "The Economist" apkopojums aptver visas nozīmīgākās pasaules valstis un ļauj parārdzīties uz Latvijas tautsaimniecības attīstības līmeni plašākā kontekstā. Latvijas IKP uz vienu ledzīvotāju pēc pirktspējas paritātes indeksa (PPP) 2011. gadā tiek prognozēts 14 940 dolāru līmeni. Tas nozīmē, ka Latvijā tiek vērtēta kā nabadzīgāka valsts kā, piemēram, ES kandidātvalsts Horvātija (PPP – 18 160 dolāru) vai kaimiņvalsts Krievija (PPP – 16 620 dolāru). Ar Latviju aptuveni vienāda turīguma valstis ir, piemēram, Malaizija (PPP – 15 190 dolāru), Libāna (PPP – 14 940 dolāru), Urugvaja (PPP – 14 820 dolāru) un Turcija (PPP – 13 400 dolāru). Tomēr no pazīstamām pasaules lielvalstīm vairākas ir nabadzīgākas par Latviju. Piemēram, Brazīlijas PPP ir 11 870 dolāru, Ķīnas PPP ir 8 390 dolāru, bet Dienvidāfrikas PPP ir 11 260 dolāru. Salīdzinājumam, 2011. gadā "The Economist" šo rādītāju ASV prognozē 48 010 dolāru, Šveicē — 44 750 dolāru. "Pasaule 2011" ir ietekmīgā britu izdevuma "The Economist" gadumijas gadagrāmata, kas iznāk jau 25. reizi, un kurā tiek prognozēts, kas ar pasauli notiks nākamajā gadā. Šogad šī gadagrāmata pirmo reizi tiek izdota arī latviešu valodā.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
65307058, 65307059 (žurnālistiem). Faks 65307057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astonas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

Dažu principu zināšana viegli aizstāj dažu faktu nezināšanu.

Helvēcijs

Mantiskā stāvokļa deklarēšanu piedāvā ieviest no šī gada 1. jūlija

Finanšu ministrija ir izstrādājusi un izsludinājusi Valsts sekretāru sanāksmē 27. janvāri fizisko personu mantiskā stāvokļa deklarēšanas likumprojektu, un tajā ir paredzēts, ka šis tā saucamais nulles deklarāciju likums stāsies spēkā jau šā gada 1. jūlijā. Plānots, ka deklarācijas jāiesniedz tikai tām personām, par kuru ipašumiem Valsts ieņēmumu dienestam (VID) nav pieejamas ziņas no Latvijas valsts oficiālajiem reģistriem, piemēram, CSDD par transportlīdzekļiem, zemesgrāmatas – par nekustamajiem ipašumiem, kā arī par skaidras un bezskaidras naudas līdzekļiem.

Likumprojekta mērķis ir konstatēt fizisko personu mantisko stāvokli uz 2011. gada 1. jūliju un nodrošināt fizisko personu mantiskā stāvokļa, ienākumu un izdevumu atbilstības un attiecīgi nodokļu samaksas un ienākumu legalitātes kontroles iespējas nākotnē. Likumprojekta izstrādes uzdevums bija iekļauts arī Ministru kabineta apstiprinātajā pasākumu plānā ēnu ekonomikas mazināšanai.

Likums noteic, ka deklarācijas būs jāiesniedz tiem Latvijas rezidentiem, kas ir Latvijas pilsoņi, nepilsoņi, fiziskas personas, kurām izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja vai pastāvīgās uzturēšanās apliecība Latvijā, un kas atbilst vismaz vienam no šādiem kritērijiem:

- 1) personai ārvalstīs ipašumā vai kopīpašumā ir nekustamais ipašums;
- 2) personai Latvijā vai ārvalstīs ir tiesības uz nekustamo ipašumu, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā vēl nav ierakstītas (korborētas) zemesgrāmatā vai tās nav noformētas at-

bilstoši attiecīgās valsts likumu prasībām;

3) personai ārvalstīs ipašumā vai kopīpašumā ir sauszemes, ūdens vai gaisa transportlīdzeklis, vai tā Latvijā vai ārvalstīs ieguvusi ipašumā transportlīdzekli, kas nav reģistrēts Latvijas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un kura iegādes vērtība pārsniedz 50 minimālās mēnešalgas;

4) personai ipašumā ir finanšu instrumenti, kas ir iekļauti Latvijā reģistrētā regulētajā tirgū un šo finanšu instrumentu tirgus vērtība pārsniedz 50 minimālās mēnešalgas;

5) personai ipašumā Latvijā vai ārvalstīs ir šī panta pirmās daļas 4. punktā minēti finanšu instrumenti Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē, vai kapitāla daļas, vai līdzdalības daļas komercsabiedrībās, vai kooperatīvo sabiedrību pajas neatkarīgi no tā, vai sabiedrība reģistrēta Latvijā vai ārvalstīs un šo finanšu instrumentu vērtība pārsniedz 50 minimālās mēnešalgas vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā pēc Latvijas bankas noteiktā kursa uz 2011. gada 1. jūliju;

6) personas skaidras vai bezskaidras naudas uzkrājumu kopējā summa Latvijā vai ārvalstīs pārsniedz 50 minimālās mēnešalgas vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā pēc Latvijas bankas noteiktā kursa uz 2011. gada 1. jūliju;

7) privātajos pensiju fondos veiktās iemaksas vai veikto dzīvības apdrošināšanas (ar uzkrāšanu) prēmiju maksājumu Latvijā vai ārvalstīs kopējā summa pārsniedz 50 minimālās mēnešalgas vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā pēc Latvijas bankas noteiktā kursa uz 2011. gada 1. jūliju;

8) personai Latvijā vai ārvalstīs ir neatmaksāti aizņēmumi (kredit) vai citas parādsaistības, kuru kopējā summa pārsniedz 50 minimālās mēnešalgas vai

to ekvivalentu ārvalstu valūtā pēc Latvijas bankas noteiktā kursa uz 2011. gada 1. jūliju;

9) persona Latvijā vai ārvalstīs izsniegusi aizdevumus vai citus prasījumus, kuru kopējā neatmaksātā (neatgūtā) summa pārsniedz 50 minimālās mēnešalgas vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā pēc Latvijas bankas noteiktā kursa uz 2011. gada 1. jūliju;

10) personai ipašumā Latvijā vai ārvalstīs ir iepriekš minētais ipašums (antīkvāri, mākslas un/vai kolekcijas priekšmeti, dārgmetālu priekšmeti u.c.), kura kopējā vērtība pēc personas ieskatiem pārsniedz 50 minimālās mēnešalgas vai to ekvivalentu ārvalstu valūtā pēc Latvijas bankas noteiktā kursa uz 2011. gada 1. jūliju.

Tāpat cilvēki, uz ko attieksies deklarāciju iesniegšana, ir tikai tie, kam, piemēram, pieder skaidrās naudas uzkrājumi virs 50 minimālajām mēnešalgām, vērtspapīri, ārvalstīs pieder nekustamais ipašums, pieder ārvalstīs reģistrēta automašīna utml. Brīvprātīgi deklarāciju varēs aizpildīt arī citas fiziskās personas, kas neatbilst likumā noteiktajiem kritērijiem.

Deklarēšanās ir atskaites punkts kontroļu veikšanai nākotnē, un tas atvieglos un sakārtos nodokļu maksātāja attiecības ar nodokļu administrāciju.

Jāatgādina, ka par apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu mantiskā stāvokļa deklarācijā persona tiek saukta pie tiesību aktos paredzētās administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 159.⁹ pantu vai kriminālatbildības saskaņā ar Krimināllikuma 219. pantu.

Likumprojekts vēl tiks izskatīts Ministru kabinētā un Saemā. Likumprojekts pilnībā pieejams MK mājas lapā: [HTTP://WWW.MK.GOV.LV/LV/MK/TAP/?PID=40205230](http://WWW.MK.GOV.LV/LV/MK/TAP/?PID=40205230).

EM: elektroenerģijas tarifu izlīdzināšanas ietekme uz tautsaimniecību būs minimāla, sekmējot elektroenerģijas racionālāku izmantošanu

Ekonomikas ministrijas analīze rāda, ka elektroenerģijas tarifu izlīdzināšanas ietekme uz tautsaimniecību būs minimāla, jo maksa par elektroenerģiju no uzņēmuma kopējā apgrozījuma ir neliela un tās kāpumu izjutis tikai neliela daļa uzņēmumu un ledzīvotāju. Prognozējams, ka līdz ar tarifu izlīdzināšanu kopējās ražotāju izmaksas palielināsies par 0,1%, realizācijas cenas pieaugs par 0,04%, bet peļņa var sarukt par 0,2%. Salīdzinoši daudz būtiskāku ietekmi uz inflāciju atstās izejvielu un degvielas cenu kāpums.

Lielāko daļu uzņēmumu – 65% no visiem uzņēmumiem – tarifu izlīdzināšana neietekmēs. Lielie uzņēmumi jau pašlaik darbojas brīvā elektroenerģijas tirgū un slēdz individuālus līgumus ar

piegādātājiem; viņiem pieaugs tikai sadales tarifs, kam nebūs būtiska ietekme uz kopējo maksājumu par elektroenerģiju. Vidējiem un mazajiem uzņēmumiem pēc šī gada 1. aprīļa, optimizējot elektroenerģijas patēriņu un izvēloties piemērotākos piegādes veidus, atbilstoši uzņēmuma vajadzībām un ražošanas jaudu noslodzei, būs iespēja pašiem regulēt izmaksu kāpumu.

Ekonomikas ministrija norāda, ka ekonomiskās krīzes laikā (kopš 2008. gada) tarifi elektroenerģijai netika celti, lai maksimāli pasargātu komersantus no izdevumu pieauguma, kas mazinātu to konkurētspēju. Tajā pašā laikā būtiski pieaugušas elektroenerģijas iepakuma cenas, kā rezultātā izveidojās situācija, ka uzņēmumi reāli maksāja mazāk nekā maksāja pati elektroenerģija un tās piegāde.

Elektroenerģijas tarifu izlīdzināšanas ietekme uz mājsaimniecību izdevumiem arī būs nebūtiska – pusi mājsaimniecību tā neskarš, 30% ietekme būs minimāla – aptuveni 1 Ls mēnesī, 20% mājsaimniecību ietekme būs jūtama – virs 4 Ls mēnesī. Tarifu izlīdzināšanas rezultātā kopējais patēriņa cenu līmenis palielināsies par 0,2%.

Ekonomikas ministrija uzskata, ka AS "Latvenergo" ir atradis veiksmīgu risinājumu, kā turpināt iepriekšējā gadā uzsāktu sociāli atbildīgas tarifu politikas veidošanu, kas nodrošinās, lai izmaiņas tarifos neskatu sociāli neaizsargātāko sabiedrības daļu, vienlaikus sniedzot iespēju papildu investēt uzņēmuma infrastruktūras uzlabošanā, sekmējot energoefektivitātes palielināšanos un elektroenerģijas racionālāku izmantošanu.

Lappusi sagatavoja T.Elste

Tūrisma uzņēmēji pošas uz «Balttour 2011»

No 11. līdz 13. februārim, Starptautiskajā izstāžu centrā Ķīpsalā notiks pēc kārtas astoņpadsmitā tūrisma izstāde — gadatirgus «Balttour 2011», kas ir plašākā tūrisma izstāde Baltijā un ik gadu atklāj jauno tūrisma sezonu.

Šogad tā solās būt visai plaša, jo, kā informē «Balttour» sabiedrisko attiecību speciāliste Aiga Kupre-Vociša, varēs apskatīt vismaz 200 standus, kuros savus piedāvājumus prezentēs ap 600 tūrisma uzņēmumi. Izstādē piedalīsies arī 30 pasaules valstu pārstāvniecības un uzņēmēji, prezentējot gan nacionālas, gan atsevišķu kompāniju ekspozīcijas.

Latvija jābaida nesteidzoties

«Baudi nesteidzoties!» — ar šādu deviņu apmeklētāji tiks sagaidīti tematiskajā hallē «Apeļo Latviju!», kur plaši būs pārstāvēti četri Latvijas reģioni. Katrs prezentēs sev raksturīgos tūrisma objektus, tradīcijas, piedāvās ēdienus un amatnieku darinājumus.

Kurzemes tūrisma asociācija prezentēs jauno zīmolu «Ražots Kurzēmē», piedāvājot uzņēmēju, amatnieku darinājumus, suvenirus un pārtikas produktus. Zemgaleši savu stendu apdzīvos kopā ar partneriem no Ziemeļlietuvā, popularizējot amatniecības un lietišķās mākslas pārrobežu sadarbības tīklu. Vidzemieki iepazīstinās ar Latvijas ziemeļdaļas plašo un daudzveidīgo piedāvājumu — no lauku saimniecības ar siera degustāciju līdz greznai atpūtai muižā, no vizināšanās šaursliežu rokas drezīnā līdz retro riteņu parādei.

Ko izstādei «Balttour 2011» gatavo vietējo novadu tūrisma informācijas centri un uzņēmēji?

Aglonieši cienās ar pankūkām un aicinās uz pirti

Aglonas novada uzņēmējdarbības atbalsta centra vadītāja **Ināra Gražule** pastāstīja, ka pašlaik tiek gatavoti informatīvi bukleti par vietējo tūrisma uzņēmēju piedāvājumu, tajā skaitā viens buklets izveidots pilnīgi no jauna, bet divi — ar aktualizētu infor-

māciju. Top arī citi prezentācijas materiāli. Tomēr izstādes apmeklētāju uzmanību novads cer piesaistīt ar miesai un dvēselei patīkamām un baudāmām lietām. Tā lauku māja «Upenīte» piedāvās pankūku šovu, gardus siera un citus lauku labumus, «Aglonas maize» tradicionāli cienās ar svaigu maizi. Savukārt viesu mājas «Zemeņu krastiņi» saimniece Anita Reščenko, kas ir sertificēta pirtniece, pilsētniekus pārliecinās par lauku pirts labo ietekmi uz veselību, piedāvājot pirts procedūras laikā ne vien masāžas, bet arī zemeņu un citas maskas.

Līvāniešu akcents — unikāla ekspozīcija un aktīva atpūta

Līvānu tūrisma informācijas centra vadītāja **Astērija Vucēna** apliecina, ka šī gada tūrisma sezona novadā sola vairākus jaunumus, tiesa, ne visi būs pieejami jau sezonas sākumā. Viens no tiem ir unikālā bijušās Līvānu stikla fabrikas muzeja kolekcija, kuras jaunā māja vēl tikai top. Pēc būvdarbu noslēguma stikla

izstrādājumi būs pieejami apskatei Līvānu mākslas un amatniecības centrā. Sezonas jaunums būs arī ūdens galerija, kas top projekta ietvaros.

Piedāvāt savus pakalpojumus tiek mudināti arī vietējie uzņēmēji, kuri ceļotājus var garšīgi pabarot, to skaitā ēdināšanas uzņēmumi «Gamma» un «Kalnakrogs», kur maltīti var baudīt lielas ceļotāju un tūristu grupas.

Tiks akcentētas arī aktīvas atpūtas iespējas novadā, piemēram, velosipēdu maršrutu, kā arī vizināšanās pa Daugavu ar kanoe laivām, ko piedāvā aktīvās atpūtas centrs. Ekstrēmāku izjūtu cienītājiem sadarbībā ar partneriem iespējams laivu brauciens pa Dubnu.

Preiļi gatavo izdales materiālus un aicina uz vīna darītavu

Preiļu novada tūrisma informācijas centra speciālists **Aleksandrs Čerņavskis** teic, ka šogad uz tūrisma gadatirgu veidojami ļoti daudz izdales materiālu — apjomīgas un mazākas kartes, bukletus, kalendārišus, atklāt-

nes, pastkartes. Materiāli tiek gatavoti tepat Preiļos ar vietējo tūrisma uzņēmēju palīdzību.

Iepriekšējā sezonā centrā pēc informācijas griezušies aptuveni 2200 interesenti, kas liecina par neatslāstošu interesi par atpūtas un ekskursiju iespējām novadā. Ceļotāju vēlmes zināmas, viņus galvenokārt piesaista Preiļu muižas parks, kā arī darbošanās Čerņavskas keramikas darbnīcā. Arvien populārāki kļūst miniatūrās karaļvalsts apmeklējumi. Taču šogad starp ierasto piedāvājumu būšot arī «odziņa» — Pelēču pagasta zemieņu saimniecības «Meža ogas» apmeklējums; jo tur var ne vien (atbilstoši nosaukumam) saēsties ogas, bet arī baudīt mājas vīnu — saimniecībā ir viena no reģionā nedaudzajām oficiālajām mājas vīna darītavām.

Izstāde-gadatirgus «Balttour 2011» ir iespēja izvēlēties sev tikamākās atpūtas iespējas ne vien tālās zemēs, bet arī tepat Latvijā. Bez tam šoreiz izstādes apmeklētājiem tiek piedāvātas ļoti demokrātiskas biļešu cenas — pieaugušajiem tikai divi lati, salīdzinot ar sešiem latiem pērn.

PREIĻU NOVADĀ

Izmaiņas domes Atzinības rakstu piešķiršanas nolikumā

Domes sēdē deputāti izskatīja sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komitejas priekšsēdētāja Oļega Hļebņikova ierosinājumu un nolēma izdarīt vairākas izmaiņas nolikumā «Par Preiļu novada domes Atzinības rakstu piešķiršanu». Turpmāk katrs iesniedzējs varēs izvirzīt apbalvošanai **tikai vienu** kandidātu. Nolikumā ietverts precīzējums, ka kandidātu izvērtēšanu veic domes sociālo, izglītības un kultūras jautājumu komiteja, kas izvirza apbalvošanai ar Atzinības rakstu **ne vairāk kā 15 personas.**

Celtieki sasparaņojušies

Sēdē izskatīts jautājums par liguma pagarināšanu ar SIA «Lata CMD». Būvnieki izpildījuši pērnā gada decembrī doto solījumu, iedarbinājuši apkures kātlu un pieslēguši apkuri renovējamajā ēkā Līčos, kur joprojām turpinās būvdarbi. Vairāki deputāti objektu bija apmeklējuši un secināja, ka darbi iet uz

priekšu daudz raitāk nekā pagājušā gada nogalē, kad pastāvēja bažas, ka ēka var sākt bojāties aukstuma un mitruma dēļ. Toreiz gan tika noraidīts priekšlikums ar uzņēmējfirmu lauzt ligumu un kā pēdējais termiņš, līdz kuram jāpieslēdz apkure, bija noteikta janvāra nogale.

Deputāti nolēma pagarināt ligumu ar SIA «Lata CMD» par būvdarbu veikšanu līdz šī gada 27. maijam.

Projekta ietvaros labiekārtos pludmali

27. janvārī notikušajā novada domes sēdē deputāti vienbalsīgi atbalstīja piedalīšanos Latvijas — Lietuvas — Baltkrievijas pārrobežu sadarbības programmas projektā «Bella Dvina — 2», kas tiks īstenots jau šogad.

Preiļieši jau sen vēlas labiekārtotu pludmali pie parka diķiem ar atpūtas viētām un sporta spēļu laukumiem. Tāda iespēja tagad radusies, gatavs arī tehniskais projekts, ko izstrādājis SIA «Strasa Konsultanti». Kopējās novada domes attiecināmās izmaksas ir vairāk kā 98 tūkstoši latu, no kuriem 85% tiek finansēti no Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta (EKPI).

Domnieki vienojās iekļaut šī gada budžetā nepieciešamo līdzfinansējuma daļu 15% apmērā jeb 14 758,90 latus.

Par pabalstu asistenta pakalpojuma nodrošināšanai cilvēkiem ar redzes invaliditāti

Preiļu novada sociālajā dienestā vairākas personas griezušās ar jautājumu par iespēju saņemt pabalstu asistenta pakalpojuma nodrošināšanai cilvēkiem ar redzes invaliditāti. Dienests informē, ka minētā pabalsta piešķiršana ir Nodarbinātības valsts aģentūras kompetencē esošs jautājums.

Kā minēts Labklājības ministrijas mājas lapā www.lm.gov.lv, **pieteikties pabalsta saņemšanai asistenta nodrošināšanai cilvēkiem ar redzes invaliditāti vai viņu pilnvarotā persona var jebkurā Nodarbinātības valsts aģentūras filiālē.** Ja iesniegums par pabalsta piešķiršanu būs iesniegts līdz 2011. gada 1. februārim, tad atbilstoši izmaiņām Invaliditātes likumā to piešķirs ar 2011. gada 1. janvāri.

Kā norādījusi Komunikācijas nodaļas sabiedrisko attiecību speciāliste Liene Užule, no šī gada 1. janvāra cilvēki ar 1. grupas redzes invaliditāti, kuri nesāņem valsts pabalstu invalidam, kuram nepieciešama kopšana, var saņemt pabalstu asistenta pakalpojuma nodrošināšanai līdz 10 stundām nedēļā. Minētā pabalsta apmērs nevarēs pārsniegt 12 latus par vienu nedēļu (līdz 10 stundām) un to izmaksās reizi mēnesī. Asistentu varēs izvēlēties pats cilvēks ar redzes traucējumiem, atbilstoši savām vajadzībām un vēlmēm, tādējādi asistents varēs būt cilvēka ar redzes invaliditāti tuvinieks, ģimenes loceklis, radnieks vai uzticības persona.

Lai nodrošinātu asistentu pieejamību cilvēkiem ar redzes invaliditāti, Labklājības ministrija (LM) ar ESF atbalstu līdz 2013. gadam plāno ieguldīt vairāk kā vienu miljonu latu, norādījusi L.Užule.

AGLONAS NOVADĀ

Mobilais veselības aprūpes centrs brauc uz Aglonu

Nākamajā trešdienā, 9. februārī, Aglonā ieplānots Mobilā veselības aprūpes centra autobusa un augsti kvalificētu speciālistu ierašanās. Kā informē Aglonas novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Zane Ločmele, tā ir pirmā reize, kad novada dzīvojošie bērnu vecāki ar savām atvasēm VSIA «Bērnu klīniskās universitātes slimnīca» ārstu konsultācijas varēs saņemt par brīvu un

tuvu mājām. Mobilais veselības aprūpes centrs, kas ir 12 metrus garš moderns transportlīdzeklis, pielāgots diagnostisko un profilaktisko medicīnas pakalpojumu sniegšanai, darbu Latvijas laukos uzsāka pagājušā gada rudenī. Pirmais tā izmēģinājuma brauciens bija pagājušā gada oktobrī uz Līvāniem, kad speciālisti solīja ierasties arī Aglonā. Diemžēl ceļošanas divu dienu vietā medīķi va-

rēs strādāt novadā tikai vienu dienu, jo pieprasījums pēc viņu sniegtajām konsultācijām lauku reģionos ir ļoti liels.

Mobilajā *businā* bērnu vecāki varēs saņemt divu speciālistu konsultācijas. Bērnu neiroloģe daktare Lindenbergas konsultēs par neiroloģiskām problēmām, aplūkos zīdaiņus, kuriem pienācis laiks apmeklēt neirologu (apmēram četru līdz sešu mēnešu vecumā). Savukārt Bērnu klīnis-

kās universitātes slimnīcas acu slimību centra vadītāja daktare Valeine sniegs padomus kataraktas, šķielēšanas, lielas vējredzības un citos gadījumos.

Mobilā veselības aprūpes centra darbību nodrošina labdarības organizācijas «Ronald McDonald Haouse Charities» pārstāvniecība Latvijā. Unikālā programma

darbojas 32 pasaules valstīs. Centra darbinieki uzsver, ka viņu darbības laikā nav novilkta laika robeža, tāpēc, cerams, bērnu *busiņš* Aglonā iegriezīsies vēl kādreiz. Kā uzsvēr Zane Ločmele, tas ir ļoti nepieciešami, jo uz apmeklējumu pie medīķiem pie teikti jau ļoti daudzi bērni.

Prezentēja grāmatas par ekonomiku

Skolu jauniešiem, studentiem, kas apgūst komerczinības, un visiem pārējiem, kas interesējas par ekonomiku, Eiropas Savienības informācijas punkts (ESIP), kas darbojas Preiļu galvenajā bibliotēkā, sagādājis atbilstošu grāmatu klāstu. Ar tām pirmie iepazīs Preiļu arodividusskolas komerckursā audzēkņi.

Preiļu galvenās bibliotēkas vecākā bibliotekāre, ESIP koordinatore Velta Popa «Novadniekam» pastāstīja, ka bieži vien bibliotēkas apmeklētāji izteikuši konkrētus pieprasījumus, vēloties saņemt jaunākās grāmatas par ekonomikas un biznesa tēmām, taču bibliotēkā tādu nav bijis. ESIP punkta koordinatore nolēmusi rīkoties, tāpēc kopā ar Rēzeknes un Jēkabpils ESIP sagatavots projekts «Mikrobizness, tā konkurētspēja un izaugsme kontekstā ar finanšu krīzi ES». Projektu atbalstīja Arlietu ministrija un Vadības partnerība «Iespēja». Projekta ietvaros katrs no ES informācijas punktiem saņēma 100 latu grāmatu iegādei. Preiļu ESIP par piešķirto naudu nopirka 19 grāmatas.

Jauniegūvumu prezentācija notika Preiļu arodividusskolā, kuras audzēkņi gan iepazīs ar grāma-

tām, gan sagatavoja stāstījumus par tām. Grāmatu apskats tapa skolotājas Sandras Eidukas vadībā, tās prezentēja 1. un 3. komerckursā audzēkņi. «Uzņēmuma vadīšanas gudrība», «Starpauts bizness», «Depresīvās ekonomikas atgriešanās», «Datorgrāmatvedība», «Komerccarijumi pa jaunam», — par katru no šīm un citām grāmatām bija tapis atsevišķs stāstījums. Apskatam jaunieši bija citīgi gatavojušies. Daudziem tā bija pirmā reize — iepazīstināt auditoriju ar paša izlasītu grāmatu. Jaunieši stāstīja par to, cik šīs grāmatas vērtīgas, ko tās varētu dot iesācējiem uzņēmējdarbībā. Viņi atklāja arī, kas interesē pašus šajā ekonomiski sarežģītajā laikā, kāds viņiem ir skatījums uz nākotni. Pēc iepazīstināšanas ar grāmatām arodividusskolas audzēkņi iesaistījās diskusijā par mikrobiznesu, par tā konkurētspēju pašreizējos apstākļos Latvijā.

Preiļu ESIP koordinatore Velta Popa pasākumā pastāstīja, ka projekta ietvaros ne tikai sagādātas grāmatas, bet notikušas arī citas aktivitātes. Jauniešiem bija organizēts konkurss «Ko es zinu par uzņēmējdarbību Eiropas Savienībā?», kurā aktīvi iesaistījās Preiļu 2. vidusskolas skolēni. Bibliotēkā notika Latvijas Bankas organizētā lekcija «Latvijas taut-

● Grāmatas par ekonomiku un biznesu prezentē Preiļu arodividusskolas audzēknes Jeļena Zaharova (no kreisās), Anastasija Karpova un Santa Latvele. Foto: A.Šņepsts

saimniecība: no lata — uz eiro» un Latvijas monētu izstāde. ESIP koordinatore informēja arī par galvenajiem ESIP darbības virzieniem šajā gadā. 2011. gads ir Eiropas Brīvprātīgā darba gads. Izglītības un zinātnes ministrija kā Eiropas Brīvprātīgā

darba gada koordinējošā institūcija sadarbibā ar sociālajiem partneriem, nevalstiskajām organizācijām un brīvprātīgajiem īsteno pasākumus, kuros būs iespēja iesaistīties visiem Latvijas iedzīvotājiem neatkarīgi no viņu vecuma un sociālā statusa. Liela

uzmanība tiks pievērsta arī aktuālajām tēmām Eiropā — enerģētikai, klimata pārmaiņām, efektīvākai sociālajai aizsardzībai un pakalpojumiem.

Par projekta līdzekļiem iegūtās grāmatas interesentiem pieejamas Preiļu galvenajā bibliotēkā.

No nākamā mācību gada tiks pagarināts programmas “Skolas auglis” darbības laiks

Valdība apstiprināja Zemkopības ministrijas izstrādātos grozījumus plānā “Pasākumu ieviešanas plāns skolu apgādei ar augļiem un dārzeņiem (2010.–2013. gadam)”.

Izmaiņas plānā paredz iespēju palielināt programmas “Skolas auglis” budžetu, lai no nākamā mācību gada nodrošinātu sko-

lēnus ar bezmaksas augļiem un dārzeņiem ilgākā laika posmā.

Šogad dalībai programmā “Skolas auglis” 2010./2011. mācību gadā pieteikti 89 070 1.-6. klašu skolēni, kas ir 78,4 procenti no šajā mācību gadā kopumā reģistrētajiem 1.-6. klases skolēniem. Ņemot vērā skolu un skolēnu vecāku lielo interesi par šo pasākumu, Zemkopības ministrijas (ZM) lūgs Eiropas Komi-

siju (EK) palielināt Latvijai garantēto Eiropas Savienības (ES) līdzfinansējuma daļu divas reizes, nodrošinot svaigus augļus, dārzeņus vai to asortus 1.-6. klašu skolēniem ilgākā periodā un apjomā. Šajā mācību gadā atbilstoši Latvijai pieejamajam finansējumam skolēni saņem aptuveni 35 porcijas svaigu augļu un dārzeņu vai to asortu porcijas (100 grami), tad, palielinot finan-

sējuma apmēru, 2011./2012. mācību gadā skolēni saņems aptuveni 70 porcijas ar iepriekšminētajiem produktiem. Grozījumi paredz, ka svaigus augļus un dārzeņus skolēni saņems nevis katru dienu, bet trīs reizes nedēļā.

Ik gadus katrai dalībvalstij EK aprēķina ES līdzfinansējuma garantēto aploksni, kuru var palielināt, ja kāda no dalībvalstīm

programmu neievieš vai ievieš, izmantojot tikai daļu no tai piešķirtās garantētās aploksnes. Dalībvalstīm līdz 31. janvārim bija jāpaziņo EK par programmas ieviešanu nākamajā mācību gadā, kā arī jānorāda informācija par to, vai programmu “Skolas auglis” vēlas ieviest saskaņā ar EK noteikto garantēto aploksni vai arī vēlas to palielināt.

PILSONĪBAS UN MIGRĀCIJAS LIETU PĀRVALDE INFORMĒ

Ik nedēļu savas nevērības dēļ pasēs zaudē ap 300 cilvēku

Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (PMLP) aicina iedzīvotājus izturēties atbildīgāk pret pasu glabāšanu, jo ik nedēļu Latvijā tiek nozaudēti aptuveni trīs simti šo personu apliecinošo dokumentu. Turklāt lielākā daļa pasu tiek nozaudētas pašu iedzīvotāju nevērības dēļ.

Kā rāda PMLP apkopotā statistika, kopumā pagājušajā gadā visā valstī izsniegtas 217 407 jaunas pasēs, no kurām 16 378 gadījumos iepriekšējā pase bija nozaudēta vai nozagta. Preiļu nodaļā pērn jaunu personu apliecinošu dokumentu saņēmuši 2089 iedzīvotāji, no kuriem 123 savu iepriekšējo pasi bija nozaudējuši.

Spricētot pēc iedzīvotāju paskaidrojumiem, pasēs tiek nozaudētas visdažādākajās vietās un situācijās, taču visbiežāk persona pati izturējusies nevērīgi pret šo dokumentu. Daudzi norāda, ka brīvdienās devušies izklaidēties, lietojuši alkoholu un

pat neatceras, kurā brīdī pase pazudusi. Nereti pasēs tiek nesātas līdz ar to, kad pēc šī dokumenta nav nekādas vajadzības — tās tiek ņemtas līdzīkāk maksājot, dodoties slēpot vai vasarā uz pludmalī un dažādām izklaides vietām. Tāpat nereti cilvēki vienkārši aizmirst, kur pasi nolikuši, tāpēc vērsas Pārvaldē pēc jaunas pasēs. Šādos gadījumos pat pēc iepriekšējās pasēs atrašanās, to izmantot nedrīkst, jo pase ir kļuvusi lietošanai nederīga, un tās dati ir iekļauti Nederīgo dokumentu reģistrā.

PMLP atgādina, ka pase ir obligāta no 15 gadu vecuma. Ja pase ir nozaudēta, nozagta vai nolaupīta, personai piecu dienu laikā par šo faktu jāinformē pasēs izdevējiestāde (PMLP), Valsts policija vai Valsts robežsardze vai, atrodoties ārvalstīs — Latvijas diplomātiskā vai konsulārā pārstāvniecība. 30 dienu laikā no pasēs zaudējuma brīža personai jāiesniedz dokumenti jaunas pasēs izsniegšanai, jo dzīvošana bez pasēs ir administratīvs pārkāpums, par ko var sodīt ar naudas sodu līdz 25 latiem.

Joprojām mēģina ceļot ar nederīgu pasi

Kopš ceļošanai ārpus Šengenas zonas vairs nav derīgas Latvijas pilsoņu un nepilsoņu pasēs, kas izsniegtas ar derīguma termiņu 50 gadi, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde (PMLP) arvien biežāk nākas saskarties ar gadījumiem, kad cilvēkiem ceļojums beidzies, vēl isti nesākoties — nederīgas pasēs dēļ šiem cilvēkiem lidostā liegta izlidošana.

Lai izvairītos no šādiem nepatīkamiem starpgadījumiem, PMLP aicina pirms katra ceļojuma pārliecināties, vai pasei nav beidzies derīguma termiņš un vai tā joprojām ir derīga ceļošanai uz izraudzīto valsti.

Vēriem jābūt tiem iedzīvotājiem, kuru pasēs atlikušais derīguma termiņš tuvojas beigām, jo parasti valstis nosaka prasību, lai iebraucēja pase būtu derīga vēl vismaz trīs vai, citos gadījumos, pat sešus mēnešus pēc plānotā ceļojuma beigū datuma. Šādos gadījumos, ja pasēs at-

likušais derīguma termiņš ir isāks, tiek ieteikts iepriekš sazināties ar attiecīgās valsts vēstniecību, lai precizētu tās noteiktās prasības ceļošanas dokumentam.

Tāpat PMLP atgādina, ka ceļošanai nav derīgas visas Latvijas pilsoņu pasēs, kas izsniegtas līdz 2002. gada 30. jūnijam (ar ielīmētu fotokartīti). Savukārt ceļojumiem ārpus Šengenas zonas no pagājušā gada 1. novembra vairs nav izmantojamas pasēs, kas izsniegtas ar derīguma termiņu 50 gadi. Lielākoties šis ierobežojums skar gados vecākos iedzīvotājus, kuri iepilnājusī doties uz Īriju vai Lielbritāniju, kas vienīgās no visām Eiropas Savienības valstīm neietilpst Šengenas zonā, kā arī tos, kas ceļo uz Krieviju, Ukrainu, Baltkrieviju, ASV vai citām valstīm, kuras nepiemēro Schengen Aquis noteikumus.

Visas pārējās Latvijas pilsoņu un nepilsoņu pasēs ir derīgas gan ceļošanai, gan dzīvošanai Latvijā līdz to derīguma termiņa beigām.

Līvānu novadā interešu izglītībā — piedāvājumi visām vēlmēm

Līvānu bērnu un jauniešu centra (LBJC) parastās darbības priekšpusdienas cēliens. Tas ir laiks, kad telpās vēl valda klusums, jo bērnu un pusaudžu pieplūdums sākas tikai tad, kad skolās beigušās mācību stundas. Tāpēc arī centra pedagogu darba grafikā pēcpusdienas, novakares un vakara stundas ir aizņemtas, rīta pusē — vairāk brīvā laika. Uz tikšanos ar žurnālistiem ieradusās vairākas centra darbinieces. Plašāku informāciju par to, kas šajā interešu izglītības iestādē tiek piedāvāts Līvānu novada jaunākajai paaudzei saturīgi brīvā laika pavadīšanai, sniedz Aija Skarbīniece, izglītības metodiķe, uz laiku arī centra direktores pienākumu izpildītāja.

Par nodarbībām pulciņos nav jāmaksā

Šajā mācību gadā Līvānu bērnu un jauniešu centra paspārnē darbojas 68 pulciņi, kuru apmeklēt 919 audzēkņi. Strādā 44 pulciņu skolotāji. Vairākiem pulciņiem liela dalībnieku skaits dēļ ir pa divām grupām. Tikai vienam pulciņa skolotājam šeit ir pamatdarbs, pārējie strādā amatu savienošanas kārtībā, uz nelielu slodzes daļu. Audzēkņu skaits pēdējā laikā ievērojami palielinājies, taču tas skaidrojams ar novada paplašināšanu un līdz ar to skolu skaita palielināšanu novadā, jo daudzi interešu izglītības pulciņi darbojas skolās, skaidroja Aija Skarbīniece. Visas interešu izglītības programmas, ko šim mācību gadam sagatavoja vietējo skolu pedagogi un iesniedza apstiprināšanai, ir tikušas atbalstītas.

Līvānu bērnu un jauniešu centrs «apdzīvo» divas vienu no otras attāli esošas ēkas — Rīga ielā 4b un Rīgas ielā 110.

Jauniešu centrā darbojas angļu bērnu dziesmu un rotaļu pulciņš (vada Bīruta Freimane), stilīgo lietu darbnīca (Silva Rinkus), sākumskolas tautas deju kopa (Ilona Tēraude), mūsdienu deju studijas divas grupas (Jevģēnijs Butorins), gleznošanas pulciņš «Palette» un lietiskās mākslas — tekstīla pulciņš (Evita Kleina), teātra sporta (Lidija Prisjagina), teātra un drāmas, ritmikas un deju pulciņi (Bīruta Mazure), jauno didžeju studija un jauniešu orķestris (Jānis Rudzītis), brīvā laika klubīnš «Reksis» (Aija Skarbīniece), keramikas pulciņš (Eleonora Pastare), klubīnš «Kopā» bērniem un jauniešiem ar īpašām vajadzībām (Aija Skarbīniece), brīvā apmeklējuma klubs jauniešiem (Aija Korotkina), zīmēšanas, gleznošanas, dizaina (Eleonora Pastare), žurnālistikas (Aija Skarbīniece), gaidu pulciņš (Valentīna Poikāne), ritmikas un deju grupa (Anita Otaņķe). Kopā paredzētas 69 apmaksātas stundas, kas atbilst 3,285 līkmēm.

Līvānu 1. vidusskolā darbojas mazpulks (vada skolotāja Dace Rudzāte), vides pētnieku klubs (Regīna Stikāne), tautas deju kolektīvs (divas sākumskolas grupas, Anita Vucina), 5. - 9. klašu koris (Liliāna Zarāne), 9. - 10. un 11. - 12. klašu tautas deju kolektīvi (Andrejs Usārs), folkloras pulciņš (Anna Kārkle), florbola pulciņš (Leonīds Petkevičs). Šiem pulciņu skolotājiem visiem kopā sanāk 32 stundas, kas atbilst 1,521 slodzēm un attiecīgi arī tiek apmaksātas.

Līvānu 2. vidusskolā darbojas elektronikas — automātikas pulciņš (Viktors Andrejevs), 1. - 4. un 5. - 9. klašu vokālie ansambļi (Inese Upīte). Kopīgā slodze — 0,356, kas atbilst sešām stundām.

Rožupestes pamatskolā bērni brīvo laiku var pavadīt, darbojoties gaidu pulciņā, divās tautas deju kopās (Maija Jasīnska), folkloras kopā «Rūžupeite» (Inga Kūkusiņa), 5. - 9. klašu vokālajā ansambļi (Ilze Vanaga), mazpulkā (Aija Usāne), jaunsardzē (Jānis Grandāns). Skolotājiem sanāk 18 stundas — 0,857 slodzes.

Rudzātu vidusskolā pulciņu skaits visai kupls. Bērni apmeklē teātra studiju (Iveta Kārkle), vizuālās mākslas pulciņu (Kristīne Valaine), folkloras pulciņu un trīs mazās mūzikas kopas (Līga Gžibovska), darbojas 1. - 4. klašu tautas deju kopa (Olga Gorska), lietiskās mākslas pulciņš (Katrīna Groza), vides pulciņš (Sandra Ziemele), sporta tūrisma pulciņa trīs grupas (Jānis Pintāns), debašu (Ēvalds Kārkli), jaunsargu izglītošanas (Jānis Pintāns), žurnālistikas (Sandra Zalāne), 5. - 9. klašu sporta pulciņš (Raisa Kozule). Skolotājiem kopā sanāk 29 stundas, kas atbilst 1,381 slodzei.

Sutru pamatskolā skolēni var nodarboties ar tautas dejām un 5. - 9. klašu ritmikā pulciņā (Ilona Tēraude), radošo darbiņu pulciņā (Elīta Grigale), 5. - 9. klašu popgrupā (Janīna Pūga). Tiek apmaksātas septiņas stundas — 0,333 no slodzes.

Jaunsilvas pamatskolā bērnu talantu attīstīšanai nodibināts 1. - 5. klašu vokālais ansamblis (Skaidrīte Bulmeisterē) un tautas deju pulciņa divas grupas (Vija Māsaņe). Atalgojums paredzēts par sešām stundām, kas atbilst 0,286 slodzēm.

J. Graubiņa mūzikas skolā darbojas vokālais ansamblis «Spurgaliņas», kam ir pirmsskolas, jaunākā, vidējā un vecākā grupa (skolotāja Skaidrīte Bulmeisterē). Tiek apmaksātas desmit nodarbību stundas, kas atbilst 0,476 slodzēm.

Līvānu novada vakara (maiņu) vidusskolā 10. - 12. klašu audzēkņi var piedalīties vokālajā ansambli (Ilze Vanaga). Darbam piešķirtas divas stundas — 0,095 no slodzes. Tikpat — divas apmaksātas stundas piešķirtas kokgriezēju pulciņa (Valērijs Jurkāns) vadīšanai **Rudzātu speciālajā internātpamatskolā**.

Bērni un jaunieši īpaši iecienījuši keramikas, tāpat arī citus vizuālās un lietiskās mākslas pulciņus. Liela daļa no pulciņiem darbojas kultūrizglītības programmās. Saistībā ar pērnvasar notikušajiem skolu dziesmu un deju svētkiem novadā «zaļā gaisma» tika dota tieši deju, vokālajiem un folkloras pulciņiem.

Tāpat liela piekrišana brīvā laika pavadīšanai klubīnēs. To apmeklētājiem nav strikti noteikts darbošanās laiks, viņi paši rīko un vada pasākumus, spēlē galda spēles, piedalās sarunās ar vadītājiem, darbojas gan individuāli, gan grupās.

Līvānu bērnu un jauniešu centrā neviena pulciņa nav dalības maksas, bērniem un jauniešiem par darbošanos pulciņos nekas nav jāmaksā. Pedagogi algas saņem mērķdotāciju veidā no valsts budžeta, telpu uzturēšanas un komunālos izdevumus sedz novada dome. Pulciņu dalībniekiem gan lielākoties pašiem jāgādā materiāli nodarbībām, piemēram, krāsas.

Bērniem patīk keramikas pulciņš, kas darbojas Līvānu mākslas un amatniecības centra keramikas darbnīcā, kur ir atbilstoša iekārtas: krāsas, virpa, glazēšanas ierīces. Pulciņa vadītāja Eleonora Pastare skaidroja, ka divas bērnu grupiņas mācās, kā no māla izgatavot jaukas lietiņas. Bet vēl viena grupiņa tapusi «nostalgisku» atmiņu vadīta, un tās bērniem viņa mācīt darboties ar stiklu, lai nezustu Līvānu stiklinieku iemaņas. Vecāki, kas kādreiz strādājuši stikla ražošanā, palīdzējuši ar materiālu sagādi, un pulciņa dalībnieki var gūt pirmās iemaņas stikla kausēšanā, uzzināt, kā iegūt krāsainu stiklu. Līvāni vienmēr asociējas ar Līvānu stiklu, tāpēc nevar to aizmirst, teica Eleonora Pastare.

Attīsta jauniešu iniciatīvas

Jaunatnes lietu speciāliste Inga Zvaigzne-Sņikere stāstīja, ka ikdienā visvairāk sadarbojas ar brīvprātīgajiem palīgiem, kas centrā ierodas pēc mācībām skolā un ir pilni ar dažādām idejām. Viņi

● Līvānu bērnu un jauniešu centra darbinieki atpūtas brīdī: (no kreisās) jaunatnes lietu speciāliste Inga Zvaigzne-Sņikere, nodarbinātības projekta darbiniece Katrīna Grigorjeva, izglītības metodiķe, direktores pienākumu izpildītāja Aija Skarbīniece, keramikas pulciņa vadītāja Eleonora Pastare, tehniskā darbiniece Albīne Malahovska. Foto: A.Šņepsts

● Zīmēšanas pulciņa nodarbības skolotājas Evitas Kleinas vadībā.

gatavi praktiski darboties un palīdz bērnu un jauniešu centra organizētajos pasākumos. Ieviesta kārtība, ka par 150 brīvprātīgā darbā pavadītām stundām viņi var saņemt īpašas apliecības. Pirmajā pusgadā organizēts divu dienu velobraucienis jauniešiem. Darbošanos uzsākusi motivācijas skola. Inga to vada kopā ar psihologi Aiju Korotkinu pēc iepriekš sagatavotas programmas, kas orientēta lidera spēju attīstībai, izaugsmei. Atzīmēta Lāčplēša diena, organizēts didžeju konkurss, īpaša mūzikas stila sarikojums «Svaga», Ziemassvētku sarikojums novada vientuļajiem pensionāriem, kam jaunieši paši gatavoja dāvanas, koncertu, tējas galdu, kā arī pirmo reizi organizēts pasākums audžuģimēnēm.

Otrajā pusgadā turpināsies darbība jauniešu pašizaugsmei starptautiskā programmā «Award». Tās ietvaros vasarā paredzēta nometne, bet oktobrī Līvānos tiks uzņemti jaunieši, kas darbojas šajā programmā Latgalē.

Lielas cerības Līvānu jaunieši saista ar daudzfunkcionālā jauniešu centra izveidi, kas taps, pārbūvējot un rekonstruējot ēku Lāčplēša ielā 28, ko pašlaik izmanto dažādām sporta un jauniešu kultūras dzīves aktivitātēm.

Centra speciālisti aktīvi sadarbojas ar skolēnu pašparvaldēm, tikšanās notiek reizi mēnesī. Skolu parlamentiem aprīlī iecerēts sadraudzības pasākums «Zelta

meteorīts». Tāpat novārtā netiek pamesti bērni ar īpašām vajadzībām, viņiem regulāri tiek rīkoti dažādi pasākumi — eglītes svētki, sporta spēles, — arī visas Latgales mērogā. Tiek veidota jaunatnes lietu komisija, kas darbosies pie domes, lai varētu aptvert ne vien skolu jauniešus, bet arī citas sabiedrības grupas, piemēram, bezdarbniekus, jaunos vecākus un tamlīdzīgi. Nobeigumam tuvojas Līvānu novada jaunatnes politikas rīcības programmas 2011. - 2013. gadam izstrāde. Programma top kopā ar novada domes plānošanas un attīstības daļu.

Centrs regulāri ar labiem panākumiem piedalās zīmējumu konkursā «Lidice», un jau pašlaik sagatavota izstāde šī gada konkursam. Viena no telpām atvēlēta vecmāmiņām ar mazbērniem, kuri ik dienas te var iegriezties uz nodarbībām. Mazie — spēlēties, omītes — isināt laiku sarunās ar citām. Šī aktivitāte notiek sadarbībā ar Līvānu biedrību «Baltā māja».

LBJC regulāri sadarbojas ar Nodarbinātības Valsts agentūru (NVA), iesaistās tās projektos par subsidētām darba vietām. Arī šogad seši jaunie bezdarbnieki bērnu un jauniešu centrā strādāja NVA projekta ietvaros, četriem gan darba prakses laiks beidzās janvārī. Bet Katrīna Grigorjeva, kas apgūst sekretāres līdzes iemaņas, un Artūrs Poikāns — datu ievadīšanas operators — strādās līdz marta beigām.

Līnijdejas palīdz saglabāt jaunību

● Līvānu līnijdejošu klubu dalībnieces pirms uzstāšanās.

Līnijdejas ir veids, kā uzturēt sevi labā fiziskā formā, radīt harmoniju, dzīvesprieku un ilgi saglabāt jaunību, saka Līvānu biedrības «Baltā māja» sabiedriskā centra vadītāja un projektu koordinatore **Lolita Beča**, vienlaikus arī līnijdeju speciāliste un vadītāja divām grupām, kurās dažāda vecuma dāmas azartiski nodarbojas ar šo deju žanru. Martā «Baltās mājas» līnijdeju klubīņš dzimšanas dienas tortē spraudis jau deviņas svečītes. Līnijdejas uz Līvāniem savulaik «atvedusi» Biruta Mazure, kas tolaik strādāja bērnu un jauniešu centrā. Tolaik šāds deju veids arī Latvijā bija kas jauns un nezināms. Pēc viņas iniciatīvas izveidojās pirmā deju grupa. Pēc gadiem diviem mainījās vadītājas, līnijdeju klubīņa priekšgalā stājās Inese Valtere. Darba pienākumu un aizņemības dēļ laika gaitā tomēr no klubīņa vadīšanas nācies atteikties, un tā kā Lolitai jau bija pietiekami liela de-

jošanas pieredze, viņa piekrita klubīņu ņemt savā pārziņā. Pašlaik Līvānos darbojas divas līnijdeju grupas, — viena deju grupā ar pieredzi un priekšzināšanām, otra, kas nodibināta tikai novembra beigās, — iesācējām. Esam dejujušas visus deviņus gadus bez pārtraukuma, tikai dažreiz vasarā, ja ir tāda gribēšana, kādu mēnesi atpūšamies no deju, stāstīja Lolita. No pašiem pirmssākumiem viņas palikušas vairstīgas — Lolita Beča, Žanna Graznova, Anita Daugavvanaga, Inese Valtere. Žanna jau vairāk nekā piecus gadus arī pati vada līnijdeju grupu Jersikā. Pārējās dalībnieces pamazām pievienojušas, un tagad profesionāļu grupā viņas ir astoņas, iesācēju grupā — piecas. Pārsvārā ar līnijdeju aizraujas sievietes, bet pasaulē deju arī vīri, un arī Līvānos viens no stiprā dzimuma pārstāvjiem kādu laiku darbojās grupā. Tiesa, tas gan bijis jaunietis Arifs no Azerbaidžānas, kurš

Līvānos brīvprātīgo kustības ietvaros strādāja bērnu dārzā. Līvānu līnijdejošu klubīņš savulaik Latgalē bija pirmais, kas uzsāka darboties šajā jomā. Gadiem ritot, ar līnijdeju sāka aizrauties arī citas vietās, piemēram, aktīvi darbojas Vārkavas novada līnijdejošu grupa. Katra līvāniešu grupa uz mēģinājumiem sanāk reizi nedēļā, iesācējās — pirmdienās, pieredzējušās deju grupās — otrdienās. Pirms koncertiem gan viņas strādā daudz vairāk, mēģina divas — trīs reizes nedēļā. Lai iemācītos jaunu deju, vispirms tās soli jāapgūst vadītājam. To var darīt, uzfilmējot citu deju grupu izpildījumu, to izanalizējot un iemācoties. Tagad, interneta laikmetā, informācija par jaunumiem līnijdeju jomā pieejama daudz vieglāk. Līnijdejošajiem ir savs saits, kurā var noskatīties deju solis, izvēlēties mūziku, mācīties līdzi. Līnijdejošajiem ir seši sarežģītības līmeņi, sestais — pats augstākais. Līvānietes deju piektā līme-

UZZIŅAI

Līnijdeju soli un kustības bija raksturīgi jau afrikāņu ciltīm. Par līnijdeju attīstītāju tiek uzskatīta skotu tauta. 19. gadsimtā Anglijā dominēja vairāki deju stili, ļoti populāras bija tā sauktās «Contra» dejas, kas atpazīstamas arī tagad, lai gan daudz kas mainījies tieši formas ziņā. 19. gadsimtā radās arī deju veids, kad deju grupas sastāvēja divās līnijās. Tolaik vienā stājās sievietes, otrā — vīri.

Ir zināms, ka 1970. gadā līnijdejas, kādas tās pazīstamas mūsdienās, jau bija radušās. Apģērbs gan bijis visai savāds, jo vīri līnijdeju deju grupās, kas tomēr ir saprotami, jo šo deju priekšteči bijuši rumba, samba, fokstrots. Septiņdesmitajos gados līnijdejas dēvētas par «Autobusu pieturu dejām». Astoņdesmito gadu sākumā attīstījās dejas, kurās cilvēki stāvēja trijās — četrās līnijās. Neviens tomēr nav atklājis, kura ir pati vecākā līnijdeja, tomēr ir skaidrs, ka līnijdeju viena vai otra forma eksistējusi jau ļoti ilgu laiku.

Līnijdejošajiem ir sava etiķete. Piemēram, nevar stāties līnijā, nesot līdzī dzērienu, glāzes vai aizdedzas cigaretes; līnijās nevar stāties, lai parunātos; pret līdzi dejujošu iesācēju jāizturas pieklājīgi; ja deju zāle ir pārpildīta ar deju grupām, jāizpilda mazāki soli; līnijā vienmēr jādejo no skatuves priekšpusē, lai pārējie varētu ienest vietu aiz pirmās līnijas; turī galvu augšā, smaidi un priecājies par sevi, kā arī par to, ko tu dari.

Līnijdejošajiem domātajās pamācībās ir deviņi punkti, kā labi izklausīties dejas laikā. Piemēram, — obligāts ir smaidis; acis skatās uz priekšu; rokām ir sešas pozīcijas, tās nedrīkst plivināties apkārt, vai atstāties mugurpusē, ja vien nav īpaša norādījuma par roku novietojumu; un vēl citi. Plaša informācija par līnijdeju pieejama internetā gan latviešu, gan citās valodās.

ņā, bet iesācējās — pirmā līmeņa dejas. Sestā līmeņa dejas izpildot tās grupas, kas piedalās augstākās kategorijās konkursos. Esot arī vēl septiņais līmenis, kurā sacensības ir profesionālas — šādu konkursu uzvarētāji.

Līvānu līnijdejošajās regulāri piedalās Vīstlavijas festivālos, kas notiek reizi gadā un kurās sastopami visi klubīņi. Katrs uzstājas ar kādu priekšnesumu. Uz festivāliem ierodas treneri no Lietuvas, Igaunijas, bijuši pat no Lielbritānijas, kas māca jaunas dejas. Pēc tradīcijas pirms saulrieta, pulksten 22.00 vakarā tiek izpildīta kopīgā jaunā deja. Festivāls turpinās ar nakts maratonu līdz rītam, — cik nu ilgi kurš spējis izturēt. Uz lielas papīra loksnes uzlikts deju saraksts; un maratona tās pakāpeniski tiek izdejojotas. Katrai dejai ir savs nosaukums un atbilstoši deju soli. Pasaulē līnijdeju un to virzienu ir milzums. Regulāri jāseko šī žanra jaunumiem, jo mode mainās, katru gadu uz popularitātes viļņa

nonāk citas.

Pirms lielajiem festivāliem notiek arī tuvāko klubīņu sadarbības pasākumi. Piemēram, 5. martā Jersikas kultūras namā paredzēts Līvānu novada līnijdejošu sadarbības pasākums, kurā piedalīsies Rudzātu, Jersikas, Rožupes un Līvānu līnijdeju deju grupas.

Stāstot par deju grupu vecumu, Lolita uzsvēra, ka gadiem nav nozīmes. Lielajos festivālos redzams, kā līdzās māmiņām deju grupas mazās meitājas. «Visdejojošākās» esot dāmas 30 — 50 gadu vecumā, aktīvi darbojoties jaunietu grupās. Līvānos līnijdejošu grupu vecuma diapazons profesionāļu grupā ir no 16 līdz 55 gadiem, bet iesācēju grupā ir gan seniores, kas pārsniegušas 70 gadu vecumu, gan arī kundzes Balzaka vecumā — četrdesmitgadnieces.

Līvānu līnijdejošajās ar savu uzstāšanos kuplina vietējos sarīkojumus. Savukārt pašvaldība deju grupām atbalsta, kad jānododas uz lielajiem festivāliem.

«Baltā māja» strādā visu iedzīvotāju interesēs

Janvāris ik gadu ir laiks, kad tiek sagatavoti pārskati un atskaites par visiem iepriekšējā gadā veiktajiem darbiem, un arī Līvānu biedrība «Baltā māja» šajā ziņā nav izņēmums, «Novadniekam» teica biedrības vadītāja **Inguna Badune**. Viņa pastāstīja par tiem projektiem, kas pagājušajā gadā jau pabeigti un arī par tiem, kas uzsākti un turpināsies šogad. Biedrība darbojas visu novada iedzīvotāju interesēs, tās daudzveidīgās iniciatīvas attiecas uz visdažādākajām sabiedrības grupām.

Decembrī noslēdzās Norvēģijas, Īslandes un Lihtenšteinas kopīgās programmas projekts, kas bija vēltis biedrības «Baltā māja» finansālām atbalstam ilgtermiņa darbības plāna realizācijai no 2009. līdz 2011. gadam. Šī projekta ietvaros divu gadu laikā biedrība pārskatīja un izanalizēja savu darbību, novērtēja, kas ir veicies labi, bet kas jāuzlabo, kā arī izveidoja stratēģiju attīstībai līdz 2016. gadam. Aizvien vairāk par biedrības prioritāti kļūst sociālās palīdzības sniegšana, un šis virziens tiks attīstīts arī turpmāk. Lai palīdzētu iedzīvotājiem, atjaunotajā biedrības «Baltā māja» ēkā tiks iekārtota tehnisko palīgizdevumu saņemšanas punkts, tiek plānots

veidot mobilas brigādes. Iecerēts saistīt arī ar sociālo uzņēmumu darbnīcas izveidošanu, kurā varbūt varēs nodarbināt invalīdus vai cilvēkus, kam nav darba. Vairāk tiks domāts arī par sportiskām aktivitātēm, par novadā esošo biedrību koordinēšanu.

Pērn biedrība turpināja projektu «Atbalsts biškopības attīstībai Rožupē», ko atbalstīja starptautiskais fonds «Heifer International». Projektā iesaistītie 15 iedzīvotāji jau ir tikuši katrs pie četriem stropiem. Šajā, projekta noslēdzošajā, gadā katram biškopim jādalās ar savu ieguvumu — jāizveido četri jauni stropi ar bitēm un tie jānodod citiem, kas vēlas pievērsties šai nodarbei. Cilvēki, kam stropi tiks nodoti, esot apzināti, viņi jau guvuši pirmās zināšanas par bišu turēšanu. Šāda tālāk dāvināšanas kārtība ļoti stingri norādīta projekta noteikumos, un tāda pastāvo visā pasaulē, kur šādi palīdzības projekti tiek realizēti. Latvijā esot tikai viena no valstīm, kur šāds projekts ieviests. Biškopība nemaz nav tik vienkārša lieta, — arī pie šādas atziņas nonākuši projektā iesaistītie rožupieši. Protams, ieguldīto darbu vainago «saldā raža» — medus. Tas safasēts burciņās ar īpašām etiķetēm, un kā «Baltās mājas» suvenīrs tika dāvināts kopā ar pašu cepto maizi Ziemašvētku akcijas laikā.

Pērnā gada oktobrī uzsākti arī divi citi projekti: «Līvānu novada iedzīvotāju iniciatīvas kopienas attīstībai», ko finansē Sorosa fonds — Latvija. Projekts turpināsies līdz jūlijam. Pirmais posms bija labdarības akcija «Ziemašvētku cienasts savējiem» — maizes cepšana un dāvināšana («Novadnieks» par šo akciju jau ir rakstījis). 28. janvārī notika noslēguma pasākums akcijas īstenotājiem — maizes cepējiem, izdalītājiem. Otrā akcijā notiks Lieldienu laikā. Paredzēts arī plašs noslēguma pasākums vasarā.

2010. gada nogalē uzsāks Latvijas un Lietuvas pārrobežu sadarbības projekts, kurā biedrība «Baltā māja» ir partneris. Projekts vēltis invalīdu iesaistīšanai darba tirgū. Vadošais partneris ir Lietuva, jo šajā valstī jau ir laba pieredze cilvēku ar īpašām vajadzībām nodarbināšanai. Klaiņpēdā notiks projekta atklāšanas pasākums.

«Baltā māja» uzsāk arī Šveices programmas atbalstītu projektu visas Latvijas mērogā «Senioru labo darbu maratons», kas notiek sadarbības tīklā «Dzīvotprieks». Aktivitātes vecajiem ļaudīm paredzētas piecos valsts reģionos. Plašāka mēroga pasākums iecerēts rudenī. 1. oktobris ir

Starptautiskā veco ļaužu diena, kas, pateicoties 9. Saeimas lēmumam, noteikta kā atzīmējama diena. Pirmo reizi tās plaša svinēšana notiks Līvānos. Līdz šim to rīkoja citas pilsētas. Ar projekta starpniecību Veco ļaužu diena 5. oktobrī tiks svinēta Līvānos.

Inguna Badune stāstīja arī par projektu «Biedrības «Baltā māja» līdzdalība lēmumu pieņemšanas procesos sabiedrības vajadzībām vērstas politikas veicināšanai Līvānu novadā». Tā galvenais mērķis ir apzināt un aktivizēt visas novada biedrības, veicināt sadarbību ar pašvaldību. Kad tiks atjaunots biedrības nams, tajā iekārtos atbalsta punktu visām novada biedrībām.

Biedrība iesaistījusi akcijās «Paēdušai Latvijai», «Skolas soma», turpina sadarbību ar fondu «Ziedot.lv» kā reģionālie partneri, darbojas programmā «Kopgalds», nodrošinot ēdināšanu bērniem no mazturīgām ģimenēm.

Savas pastāvēšanas laikā kopš 1996. gada biedrība «Baltā māja» ieviesusi vairāk nekā 70 projektus. Galvenais katrā biedrības projektā ir bijis īstenot dzīvē idejas, kas ir noderīgas un nepieciešamas dažādu vecumu un interešu cilvēkiem.

Interese par biškopību novados palielinās

Pagājušajā nedēļā uz Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu nodaļas rīkoto semināru biškopjiem bija ieradušies gandrīz 50 dravu turētāji. Tas liecina, ka interese par biškopību, tehnoloģiskiem jaunumiem nozarē, kā arī iespēja dravu turētājiem saņemt mazāk labvēlīgo apvidu maksājumus interesē arvien vairāk.

● Preiļos noklausīties konsultanta un profesionāla biškopja padomus bija ieradušies dravu turētāji no astoņiem novadiem. Lielākā daļa — pirmspensijas un pensijas vecuma cilvēki, taču interesi par nozari izrāda arī jaunieši. Attēlā — jaunais biškopis Jānis Pastars (no kreisās) no Vārkavas novada sarunā ar konsultantu Guntaru Melni. Foto: L.Kirillova

Viltus biškopību nepieļaus

Kā «Novadniekam» atzina Preiļu biškopības biedrības vadītāja Māriete Vucenlīdzāne, biškopība kļūst aizvien populārāka, un ne tikai tādēļ, ka medus un citi bišu produkti Latvijā kļūst pieprasītāki, bet arī tādēļ, ka dravu īpašnieki var saņemt mazāk labvēlīgo apvidu maksājumus.

Tieši šī iemesla dēļ pagājušā gada nogalē sabiedrībā izplatījās ziņa, ka uzradušies viltus bitenieki, tas ir, personas, kuru īpašumā, labākajā gadījumā ir dažas saimes, bet tie ir pieteikušies uz maksājumiem. Tādēļ Latvijas biškopības biedrība sagatavoja un virzīja izskatīšanai Zemkopības ministrijā izmaiņas noteikumus, iesakot noteikt kritērijus — viena saime uz četriem hektāriem lauksaimniecībā izmantojamās zemes.

Gadu vērtē dažādi

Biedrības vadītāja teic, ka aizvadītais gads apkārtējo novadu biškopjiem bijis visai dažāds: «Vieni atzīst, ka veicies gluži labi, citi, savukārt, sūdzējušies par visai zemu medus ienesumu. Iemeslus šādai dažādībai grūti rast, iespējams, vainīgi klimatiskie apstākļi, kas bija visai nevienmērīgi. Piemēram, Preiļu biškopības biedrības izveidotajā mācību dra-
vā medus ienesums citkārt bija labs, bet

pērņvasar — nekā.»

Kopumā medus ir ļoti pieprasīts, jau rudenī bija jūtams produkcijas deficīts, arī cenas auga. Tāpēc tie bitenieki, kuriem bites bija čāklāk pastrādājušas, priecājās par labiem ienākumiem. Kā vienu no iemesliem, kāpēc Latvijā trūkst pašmāju medus, nodaļas vadītāja min faktu, ka cilvēki sākuši vairāk rūpēties par savu veselību, atsakās no cukura, citiem saldintājiem, bet izvēlas daudz veselīgāko medu un citus bišu produktus.

Biedrība ar katru gadu aug

Pašlaik Preiļu biškopības biedrībā darbojas 41 dravu turētājs. To skaitā ir gan bitenieki, kuru īpašumā vairāki desmiti stropu, gan tādi, kuri apkopj tikai nedaudzas saimes, lai nodrošinātu ar medu sevi un radus. Pēdējo

mēnešu laikā interesi par iestāšanos biedrībā izteikuši vēl vairāki zemnieki.

Arī nozares semināri ikreiz tiek arvien plašāk apmeklēti, Preiļos bija ieradušies dravinieki no Preiļu, Riebiņu, Vārkavas, Līvānu, Aglonas novada, kā arī daudz tālākiem novadiem — Viļānu, Daugavpils un pat Viesītes. Tāpēc nelielās Lauku konsultāciju un izglītības centra Preiļu nodaļas telpas jau kļūst par šauru. Lielākā daļa interesentu seminārus apmeklē regulāri.

«Atzinīgi tiek novērtēta iespēja seminārus rīkot mācību dra-
vā, kad pieredzējušu speciālistu un konsultantu vadībā praktiski iespējams vērot procesus, ap-
gūt jaunas iemaņas, dravošanas metodes,» saka M.Vucenlīdzāne.

Tiksies jau pēc mēneša

Pagājušnedēļ notikušajā seminārā bitenieki konsultanta Guntara Melņa vadībā pārrunāja situāciju, kāda izveidojusies dravās šoziem, kad ir Latvijas apstākļiem netipiski daudz sniega. Taču jau februārī ielānāta kārtējā tiksšanās, lai pirms pavasara sejas darbiem uzzinātu ko vairāk par nektāraugiem. «Cilvēki vēlas zināt, kā izvēlēties nektāraugu — facēlijas, bišu amoliņa un citu — sēklas, kāda augsne šiem augiem piemērotāka, kādas ir audzēšanas tehnoloģijas. Par to biteniekiem stāstīs lauku konsultante Inese Magdalenoka. Marta beigās vai aprīļa sākumā, kad jau būs nokūšis sniegs, Preiļos ieradīsies SIA «Deivo» pārstāvji, sniedzot iespēju apmainīt vasku. Vēlāk seminārus rīkosim mācību dra-
vā, kad varēs novērtēt bišu saimju stāvokli pēc ziemošanas, iemācīties, kā pareizi saimēm pievienot bišu mātes, jo tas ir pietiekami sarežģīts process arī profesionāliem biškopjiem.»

Bites risina sarežģītus matemātiskus uzdevumus ātrāk nekā datorī

Bites spēj atrisināt sarežģītus matemātiskus uzdevumus ātrāk nekā datorī. Šādu secinājumu izdarījuši britu zinātnieki no Londonas universitātes, vēsti ārvalstu plašsaziņas līdzekļi.

Zinātnieki noskaidrojuši, ka bites nekļūdīgi izskaitļo īsāko ceļu no viena zieda pie otra, lai vāktu nektāru, patērējot pēc iespējas mazāk spēka. Problēma, kuru tādā veidā «risina» bites, ir aptuveni šāda: lai atrastu īsāko ceļu starp daudzām pilsētām, lai pabūtu katrā no tām un atgrieztos izejas punktā.

Šis uzdevums ir ļoti svarīgs dažādu procesu vadīšanai, piemēram, internetā darbībai, mikroshēmu ražošanai, aprēķinot pilsētu transporta tīklus. Lai atrisinātu šo problēmu, zinātnē ir daudz sarežģītu algoritmu. Datoriem, lai aprēķinātu izdevīgāko risinājumu, nepieciešams ilgs laiks un sarežģītu aprēķinu veikšana. Savukārt bites praktiski momentā «izskaitļo» īsāko ceļu no zieda līdz ziedam.

Lai pēti kukaiņu uzvedību, pētnieki no Londonas universitātes izmantoja ar datoru vadāmus mākslīgos ziedus, kuri izdalīja vielu, kas ir līdzīga ziedu nektāram. Bites sākumā veica izmēģinājuma lidojumu, lai fiksētu mākslīgo ziedu plāvu, bet pēc tam aplidoja katru ziedu, lai vāktu nektāru. Zinātnieki sekoja tam, pa kādu maršrutu bites pārvietosies. Izrādījās, ka bišu nektāra vākšanas maršruts atbilda optimālajam matemātiskajam modelim un ļāva taupīt gan laiku, gan spēkus.

Tomēr zinātnieki ir nesaprašanā, kā tik mazas smadzenes var būt «gudrākas» par datoru. Ja šo noslēpumu izdosies atminēt, tas varētu būt liels solis skaitļošanas tehnikas attīstībā, uzskata zinātnieki.

AKTUĀLI

Kas lauksaimniekiem jāzina par nodokļiem 2011. gadā

28. janvārī Preiļos notikušajā lauksaimnieku sanāksmē Zemkopības ministrijas departamenta direktore Liene Jansone (attēlā) klātesošos iepazīstināja ar nodokļu politiku 2011. gadā un turpmākajām nostādņām. Īsumā par būtiskākajām izmaiņām.

Izmaiņas šogad

- ✓ Pievienotās vērtības nodokļa likme palielināta līdz 22%.
- ✓ Palielināta samazinātā pievienotās vērtības nodokļa likme elektrībai līdz pamatlīkmei 22%.
- ✓ Palielinātas samazinātās pievienotās vērtības nodokļa likmes līdz 12%.
- ✓ No 10 000 latu līdz 35 000 latu palielināts sliekšnis, no kura jāreģistrējas par pievienotās vērtības nodokļa maksātāju.
- ✓ Pārmaksāto pievienotās vērtības nodokļa priekšnodokli Valsts ieņēmumu dienests atmaksā 30 dienu laikā, ja pārmaksātā nodokļa summas pārsniedz 8000 latu (iepriekš — 15 000 latu).
- ✓ Divkārt palielināts nekustamā īpašuma nodoklis mājokļiem (0,2 - 0,6% — atkarībā no kadastrālās vērtības).
- ✓ Palielināts ar iedzīvotāju ienākuma nodokli neapliekamais minimums no 35 latiem uz 45; par apgādājamo no 63 līdz 70 latiem.
- ✓ Palielinātas darbaņēmēja valsts sociālās apdrošināšanas iemaksas no 9% līdz 11% (kopējā — 35,09%).
- ✓ Samazināts iedzīvotāju ienākuma nodoklis no 26% uz 25%.
- ✓ Līdz 2011. gada 1. aprīlim Eiropas

Savienības un valsts atbalsta saņēmējiem lauksaimniecībā — juridiskām un arī fiziskām personām, kas nav nodokļu maksātāji, ir jāiesniedz gada ienākumu deklarācija un jādeklarē saņemtais atbalsts, par kuru jāsamaksā iedzīvotāju ienākuma nodoklis 26% apmērā.

✓ Palielināta minimālā alga no 180 uz 200 latiem.

✓ Transportlīdzekļa nodevas vietā ieviests transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis, kas tiem aprēķināts, ņemot vērā transportlīdzekļa pilno masu, motora tilpumu un motora jaudu.

✓ Ieviests uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis komersantiem no 19 līdz 40 latiem mēnesī par katru auto, ko izmanto arī personiskām vajadzībām.

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis un atbalsta aplikšana

Līdz 2010. gada 1. janvārim summas, kas tika izmaksātas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai vai Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai un lauku attīstībai, gada aplikamajā ienākumā netika ietvertas un ar nodokli apliktas netika.

Saskaņā ar 2009. gada 1. decembrī pieņemtajiem grozījumiem likumā «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli», sākot ar 2010. gada 1. janvāri fiziskās personas ar nodokli aplikamajos ienākumos tiek ieskaitītas visas saņemtās valsts un Eiropas Savienības atbalsta summas.

Tie atbalsta saņēmēji, kas ir reģistrējušies kā nodokļu maksātāji un nodarbojas ar lauksaimniecisko ražošanu, aprēķinot aplikamo ienākumu, to ir tiesīgi samazināt par 2000 latiem, kā to paredz likuma «Par iedzīvotāju ienākuma nodokli» 9. panta pirmās daļas 1. punkts. Taču, ja at-

balsta saņēmējs nav reģistrējies VID kā nodokļu maksātājs, tam par saņemto atbalstu ir jānomaksā 26% nodoklis, nepiemērojot nekādus atvieglojumus.

Gada deklarācijas iesniegšanas termiņš ir 1. aprīlis, nodokļa nomaksas termiņš — 16. aprīlis. Bet, ja aprēķinātā nodokļa summa pārsniedz 450 latus, maksātājs to var iemaksāt budžetā trijās reizēs — līdz 16. aprīlim, 16. maijam un 16. jūnijam, iemaksājot katru reizi trešo daļu no šīs summas.

Saskaņā ar grozījumiem Ministru kabineta 2009. gada 17. februāra noteikumos «Noteikumi par iedzīvotāju gada ienākumu deklarāciju un tās aizpildīšanas kārtību», kas stājās spēkā 2011. gada 7. janvārī, gada ienākumu deklarācijā par 2010. gadu atbalsta saņēmējam, kurš nav saimnieciskās darbības veicējs, nav jānorāda summas, kuras par taksācijas gadu ir saņemtas kā valsts atbalsts lauksaimniecībai šādiem atbalsta veidiem:

- ✓ valsts atbalsts kredīta procentu daļējai dzēšanai;
  - ✓ valsts atbalsts apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu segšanai;
  - ✓ valsts atbalsts lopkopībai.
- Meža īpašniekiem, kas nav saimnieciskās darbības veicēji, gada ienākumu deklarācijā nav jānorāda saņemtais atbalsts no Eiropas Lauksaimniecības fonda šādiem atbalsta veidiem:
- ✓ mežu ekonomiskās vērtības uzlabošanai;
  - ✓ infrastruktūrai, kas attiecas uz lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstību un pielāgošanu;
  - ✓ lauksaimniecībā neizmantojamās zemes pirmreizējai apmežošanai;
  - ✓ mežsaimniecības ražošanas potenciāla atjaunošanai un preventīvo pasākumu ieviešanai.

Priekšlaicīga pensionēšanās un iedzīvotāju ienākuma nodoklis

2010. gada nogalē tika panākta vienošanās ar Finanšu ministriju, ka atbalsta saņēmēji ELFLA pasākuma «Priekšlaicīga pensionēšanās» ietvaros saņemtajam atbalstam būs tiesīgi piemērot 165 latu neapliekamo minimumu mēnesī, līdzīgi kā vecuma pensijas saņēmēji. Lai gan likumdošanas bāze šīs normas ieviešanai ir vēl tikai sagatavošanas stadijā, VID no priekšlaicīgās pensijas saņēmējiem pieņems gada ienākumu deklarācijas un nodokļa aprēķinu, ņemot vērā šos 165 latos kā ar nodokli neapliekamo summu.

Elektroniskā deklarēšanas sistēma

Zemkopības ministrija atgādina, ka, sākot ar 2011. gada 1. janvāri, lauksaimniekiem nodokļu un informatīvās deklarācijas saskaņā ar likumu «Par nodokļiem un nodevām» VID jāiesniedz tikai elektroniskā veidā, izmantojot Elektroniskās deklarēšanas sistēmu (EDS).

Neskaidrību gadījumā informāciju par EDS sistēmas izmantošanu lauksaimnieki var saņemt arī Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centra struktūrvienībās.

Papīra veidā nodokļu un informatīvās deklarācijas līdz 2011. gada 31. decembrim varēs iesniegt fiziskās personas, kuras neveic saimniecisko darbību, kā arī tie nodokļu maksātāji, kuru juridiskā adrese vai deklarētā dzīvesvieta atrodas administratīvajā teritorijā, kurā nav interneta pieejas infrastruktūras teritoriālā seguma.

RĒZEKNE

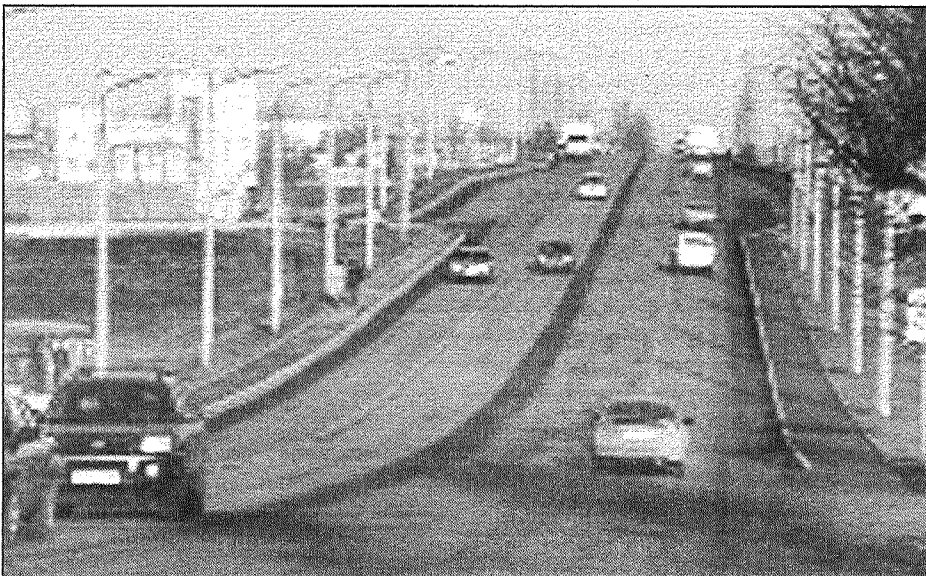
Rekonstruēs Atbrīvošanas aleju

Rēzeknē turpina veiksmīgi piesaistīt ES struktūrfondu līdzekļus pilsētas infrastruktūras attīstībai. Šogad Rēzeknē rekonstruēs centrālo ielu, Atbrīvošanas aleju, izmantojot Eiropas Reģionālā attīstības fonda līdzekļus.

Šie būs pēdējo gadu lielākie būvdarbi pilsētas ielās (līdzās viadukta rekonstrukcijai un Stacijas ielas un jaunā tilta izbūvei), kas ļaus būtiski uzlabot satiksmi gan gājējiem, gan arī autobraucējiem, uzlabot pilsētas infrastruktūru un vizuālo tēlu, ierīkot jaunu un mūsdienu ielas apgaismojumu un nomainīt vecās komunikācijas.

Ielas rekonstrukcijas darbi tiks uzsākti ar tilta pār Rēzeknes upi rekonstrukciju, un, tiklīdz to ļaus meteoroloģiskie apstākļi, sāksies ceļu darbi. Projekta vadītājs Juris Romaņenko stāsta, ka iedzīvotājiem ielas rekonstrukcijas gaitā būs jārekinās ar satiksmes ierobežojumiem. No 24. janvāra satiksmei slēgts tilts pār Rēzeknes upi. Tamdejā iedzīvotāji acināti nokļūšanai dienvidu rajonā izmantot jauno tiltu Stacijas ielā, bet citos gadījumos apvedceļu, proti, Pils ielu un Dārzu ielu.

«Atbrīvošanas aleja ir viena no tām lietām, kas rada kopēju iespaidu par pilsētu gan tās viesiem, gan arī investoriem. Uzņēmējdarbības attīstībai nepieciešama sakārtota infrastruktūra, gājējiem — sakārtoti trotuāri, izgaismotas ielas un

droša satiksmes organizācija, autovadītājiem — labi ceļi, bet visiem kopā — sakārtota pilsēta,» saka domes priekšsēdētājs Aleksandrs Bartaševičs.

Ielas rekonstrukcijas darbu veicējas, pilnsabiedrības «Re&RE un Latvijas Ceļu būve» pārstāvis Ainārs Pauniņš atzīst, ka «Atbrīvošanas aleja Rēzeknē ir kā Brīvības gatve Rīgā». Projekts ir sarežģīts, un tā gaitā diemžēl pilsētas satiksmē būs zināmi ierobežojumi, tomēr galarezultātā rēzeknieši iegūs jaunu, modernu un kvalitatīvu magistrali, kas vēl vairāk sekmēs pilsētas

attīstību,» saka Pauniņš. «Novēlu visiem, gan pilsētai, gan iedzīvotājiem, gan projekta komandai, neatlaidību, savstarpējo sapratni un darba sparību, un sadarbību visa projekta gaitā, un esmu pārliecināts, ka jau tagad Rēzekne var kalpot kā paraugs citām pašvaldībām stratēģiskām investīcijām pilsētas attīstībā».

«Jau tiek rekonstruēta Atbrīvošanas alejas viadukts. Ērtāka un drošāka pārvietošanās šajā ielas posmā ir gan kājām gājējiem, gan arī autobraucējiem. Nākamais solis ir Atbrīvošanas alejas rekonstrukcija

posmā no viadukta līdz Latgales ielai,» stāsta J. Romaņenko.

Būvdarbi Atbrīvošanas alejā sākās pagājušā gada pavasarī ar kustības pārvada pār dzelzceļu rekonstrukciju, ko veica SIA «Viadukts». Projekta otrā kārtā paredz ielas rekonstrukciju posmā no Baznīcas ielas līdz Latgales ielai, kā arī pārbūvējot tiltu pār Rēzeknes upi.

Jau vairākkārt ziņots, ka Atbrīvošanas alejas rekonstrukcija būs zīmīga ne tikai ar to, ka notiks pilnīga ielas seguma rekonstrukcija. Te būs ierīkota Baltijā pirmā inteligentā apgaismojuma vadības sistēma, kas ļaus automātiskā režīmā regulēt ielas apgaismojumu atkarībā no satiksmes intensitātes un diennakts laika. Lai uzlabotu drošību pilsētā, būs uzstādīta arī videonovērošana, uz ko domes uzmanību vairākkārt vērsuši pilsētnieki. Būs ierīkotas arī regulējamas gājēju pārejas krustojumos ar Baznīcas ielu un Brāļu Skrindu ielu. Paredzēts veikt apzaļumošanas darbus, atkarībā no koku stāvokļa veikt to pārstādīšanu un jaunu koku stādīšanu.

Atbrīvošanas alejas rekonstrukcijas darbi notiek, pateicoties Eiropas Savienības līdzekļu piesaistei. 85 procenti no projekta kopējām izmaksām, kas ir 4 712 957 latu, tiek segti no ERAF līdzekļiem, seši procenti ir valsts budžeta dotācija, bet deviņi procenti — Rēzeknes domes līdzfinansējums.

«Rēzeknes Vēstis»

JĒKABPILS

Mājamatnieces gūst pieredzi Vācijā

Katru gadu Sieviešu tiesību institūts sadarbībā ar Vizentheides pašvaldību Bavārijā organizē pieredzes apmaiņas braucienu uz tirdziņu Vācijā.

Brauciena mērķis — paaugstināt Latvijas mājamatnieku, tirgotāju, lauksaimnieku, tūrisma un reklāmas menedžeru zināšanas par tradicionālu un modernu pielietojumu vācu speciālistu praksē un par pieredzes izmantošanu saimnieciskās darbības un mikrouzņēmumu attīstībā. Papildus tirdziņam pasākuma dalībniekiem piedāvā kultūras un atpūtas programmu.

Ceļojumā ar autobusu

Arī 2010. gada rudenī notika deviņu dienu ilgs pieredzes apmaiņas brauciens, kurā devās 12 Latvijas mājamatnieces un citi dalībnieki, tajā skaitā arī jēkabpiliete Airita Strode.

No Airitas Strodes stāstījuma: — Ceļš bija garš un prasīja izturību, jo pieredzes apmaiņas braucienā dalībnieki devās ar autobusu, taču ceļojumā redzētais un izjustais atsvēra visas grūtības. Jau otrās dienas pievakarē mūsu ceļotāji sasniedza Vācijas ciemu Aihfeldu, kur tikām laipni sagaidīti, un mums ierādīja naktsmājas.

Nākamajā brauciena dienā mūsu rokdarbnieces apskatīja Kitzigenas torni, kā arī karnevāla masku izstādi. Latviešu mājamatniecēm bija iespēja iepirkties dzijas veikalā ar ļoti bagātīgu preču sortimentu. Veikala īpašniece pastāstīja, ka arī viņa pati ir liela rokdarbiece. Viņa labprāt dali-

● Airita Strode prezentē savus darbus.

jās savā pieredzē ar Latvijas kolēģēm.

Tālāk ceļš veda uz Kitzigenu. Šajā pilsētā ekskursantus piesaistīja «mazo kūku namiņš» — ēka, kuras trīs stāvi atvēlēti kūku «parādīzei». Ēkas pirmajā stāvā cep kūkas, otrajā stāvā ir ēstuve jeb kafējnīca, kurā arī var nobaudīt turpat ceptās kūkas, bet trešajā stāvā ir kūku muzejs.

Ceturtais ceļojuma dienas galvenais mērķis bija Vizentheide, kur notika lielākais mājamatnieku pasākums — Rudens gadatirgus. Pilsētas ielas rotāja dažādas rudens veltes, īpaši rotājumi no ķirbjiem. Interesanti, ka tirdzniecības vieta bija ne tikai Marienplatzē, kur tirgojās mūsu mā-

jamatnieces un tirgotāji, bet arī vietējo iedzīvotāju māju pagalmos, tādējādi reklamējot šo māju apkārtni.

Uz tirgošanos tautastērpos

Tirgošanos atklāja pilsētas birģermeistars, uzrunājot pašmāju un ārzemju mājamatniekus un tirgotājus. Skaistu un interesantu koncertu sniedza vietējās pilsētiņas mākslinieki.

Vairākas mūsu rokdarbnieces, prezentējot savu zemi, bija ģerbušās latviešu tautas tērpos. Latvijas mājamatniecību līdzīgu vesto darbu klāsts bija ļoti plašs, sākot no auskarīņiem, brošām un ro-

kassprādzēm, līdz zeķēm, cimdiem, zīda lakatiem un šallēm, dažādiem līnu izstrādājumiem, kuri guva lielu atsaucību, un austajiem lakatiem, ar kuriem tika pārsteigti vietējie iedzīvotāji.

Mūsu mājamatnieces viesojās arī pie kāda vācu mākslinieka, kurš savu māju uzcēlis no pu-delēm.

Gadatirgus noslēgumā pasākuma organizatori ciemiņus uzaicināja svētku vakariņās.

Piektajā pieredzes apmaiņas brauciena dienā pasākuma dalībnieki apskatīja bijušo grāfiņu Kastellu, kā arī uzkāpa Kungu kalnā, no kurienes skatam pavērās plaša vīna plantāciju panorāma.

Kastellā mūsu mājamatnie-

kiem bija iespēja gūt pieredzi un jaunas atziņas, tiekoties ar ādas apstrādes meistariem Marionu un Fritzi Riediem.

Ideju bagāti brauciena dalībnieki devās uz Franku — Toskanu dārzniecību, kur varēja vērot dažādus eksotiskos augus, bet tālākais ceļš veda uz Svānbergas kalnu, kurš atrodas 475 metrus virs jūras līmeņa. Blakus kalnam ir uzcelta baznīca un evaņģēliski garīgais centrs.

Nākamā diena ekskursantiem saistījās ar romantiku, jo brauciena maršruts vijās pa romantisko Rotenburgu pie Tauberas, kur bija iespēja apskatīt brīnumjauko Ziemassvētku ciemu. Tas katrā ekskursantā raisīja asociācijas par Ziemassvētkiem, ievadot skatītājus «brīnumainā pasākā» ar Ziemassvētku karuseli, aromātiskajiem smaržu kociņiem, piparkūku mājiņām un daudzām citām skaistām un garšīgām lietām.

Ekskursanti viesojās arī vīnkopju un vīndaru ciemā Zommerahā. Te bija iespējams ne tikai vērot vīnogu lauku plašo panorāmu, bet arī baudīt vīnogas, degustēt un iegādāties vīnu. Interesanti, ka ceļš pa vīnogu laukiem ir asfaltēts. Vīnogu lauku stūros aug un zied rozes. Vaicāti par iemesliem, kāpēc starp vīnogām audzē rozes, speciālisti stāsta, ka vīnogām ir tādi paši kaitēkļi kā rozēm, bet uz rozēm tie rodas ātrāk nekā uz vīnogām, tādējādi speciālisti jau zina, kad jāšķir cīņa ar kaitēkļiem.

Pieredzes apmaiņas braucienā noslēdza tikšanās ar keramiķi viņas darbnīcā.

«Jēkabpils Vēstnesis»

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Brauca bez tiesībām

27. janvārī Livānu novada Rožupes pagastā policija apturēja kādu 25 gadus vecu vīrieti, kurš vadīja automašīnu Audi alkohola reibumā (viņam konstatēts reibums 0,49 promiles). Noskaidrots, ka braucējam nebija transportlīdzekļa vadītāja tiesību, kuras noteiktā kārtībā nemaz nav iegūtas. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Aizturēts prostitūtu vervētājs

Strādājot kriminālprocesa ietvaros, 20. janvārī Kriminālpolīcijas biroja darbinieki Daugavpilī aizturēja kādu 1961. gadā dzimušu vīrieti, kurš vervēja sievietes prostitūtu darbam Vācijā, informē Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdze Inguna Pužule.

Tagad vīrieti gaida kriminālbildība pēc Krimināllikuma 165.1. panta pirmās daļas — par personas nosūtīšanu ar tās piekrišanu seksuālai izmantošanai, tas ir, par jebkādu rīcību, kas šajā nolūkā veicina legālu vai nelegālu personas pārvietošanos, tranzītu vai uzturēšanos vienas valsts vai vairāku valstu teritorijā.

Narkotikas glabāja arī darbavietā

21. janvārī, pārbaudot operatīvo informāciju par kādu personu, kura glabā un realizē narkotiskās vielas, Kriminālpolīcijas biroja darbinieki Daugavpilī aizturēja 1984. gadā dzimušu vīrieti. Aizturēšanas brīdī pie viņa bija polietilēna iepakojums (divi gramī) ar baltu pulverveida vielu, kas, iespējams, ir metamfetamīns. Veicot kratīšanu vīrieša darbavietā, Kriminālpolīcijas biroja darbinieki izņēma vēl 10 gramus baltas pulverveida vielas, bet dzīvesvietā — 2,5 gramus.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 253. panta 1. daļas — par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu.

Satiksmes negadījumos cietuši cilvēki

22. janvārī ap pulksten 4.15 Daugavpils novada Liksnas pagastā ceļa Rīga — Daugavpils 224. kilometrā notika mikroautobusa VW Caravelle sadursme ar automašīnu Mercedes Benz, kas bija aprīkota ar sniega tīrāmo lāpstu.

Sākotnējā informācija liecina, ka no aizmugures braucošā mikroautobusa vadītājs nepaspēja izvairīties no sadursmes ar sniega tīrāmo mašīnu, kura stāvēja brauktuves malā un kuru vadītājs gatavoja darbam. Pēc negadījuma medicīniskā palīdzība bija nepieciešama diviem *busiņa* pasažieriem — 1971. gadā dzimušam vīrietim, kurš negadījumā guva sejas traumu, un 1964. gadā dzimušam vīrietim, kuram traumēta roka. Sasitumus guvis arī mikroautobusa vadītājs, 1971. gadā dzimis vīrietis. Policija turpina pārbaudīt negadījuma apstākļus.

Negadījums, kurā cietis cilvēks, reģistrēts arī 20. janvārī Daugavpilī, kad automašīnas Toyota vadītājs ielu krustojumā neievēroja ceļa zīmes «Dodiet ceļu» prasības. Galvas traumu avārijā guva Toyota pasažieris, 1992. gadā dzimis jauniešs.

Savukārt 26. janvārī Krāslavā ielu krustojumā 25 gadus vecs vīrietis, vadot automašīnu Iveco, uzbrauca gājējam, 62 gadus vecam vīrietim, kurš pēkšņi izgāja uz pārejas. Neuzmanīgais gājējs guvis krūšu kurvja sasitumu.

Ar nolauptu taksometru ietricās kokā

23. janvāra rītā ap pulksten 4.30 Daugavpilī trīs pagaidām nenoskaidroti vīrieši piekāva taksometra vadītāju un nolaupija automašīnu Audi 100. Nolauptā automašīna nedaudz vēlāk tika atrasta Čiekuru ielā pamesta pēc ceļu satiksmes negadījuma. Laupītāji ar to bija ietriekušies kokā. Policija turpina izmeklēšanu un pārbauda aizdomās turēto personu lokus.

Laimīgā suņa bija par maz

Policija ziņo par gadījumu, kad 15. janvārī Ludzā kādā degvielas uzpildes stacijā ienāca divi jaunieši un nozaga piecas pudeles alus, katru divu litru tilpumā, nodarot materiālo zaudējumu par 6,63 latiem.

Veicot izmeklēšanu uzsāktā kriminālprocesa ietvaros, policijas darbinieki noskaidroja, ka zādzību pastrādājuši 1988. un 1989. gadā dzimuši vīrieši. Tāpat noskaidrots, ka abi tajā pašā dienā Ludzā no kāda veikala jau nozaguši 10 pudeles alkoholiskā dzēriena «Lucky dog», materiālais zaudējums 18,10 lati. 1988. gadā dzimušais vīrietis agrāk jau tiesāts, viņam piemērots drošības līdzeklis — uzturēšanās noteiktā dzīvesvietā. Tiek lemts par drošības līdzekļa

piemērošanu arī otram noziedzīgā nodarījuma dalībniekam. Policija turpina izmeklēšanu.

Nelegāls alkohols un cigaretes

21. janvārī Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki, veicot izmeklēšanu ciņā pret ar akcīzes nodokli apliekamo preču realizāciju, tirdzniecību un glabāšanu, Daugavpilī aizturēja 1988. gadā dzimušu vīrieti. Pie viņa atrasti un izņemti 10 litri spirtoto dzērienu. Turpinot kriminālprocesa izmeklēšanu, noskaidrota alkohola tirdzniecības vieta, no kuras sagādāts izņemtais alkohols. Veikta kratīšana kādā privātmājā Daugavpilī un izņemti 70,5 litri dažādu marķu nelegāla alkohola, kā arī 5140 cigaretes bez LR akcīzes markām. Aizturēta šīs mājas saimniece — 1941. gadā dzimusi sieviete.

Par abiem kriminālpārkāpumiem uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 221.1. panta 1. daļas — par nelegāli izgatavotu (ražotu) vai viltootu alkoholisko dzērienu vai spirtu saturošu šķidrumu, kuri nav alkoholiskie dzērieni, bet kurus piedāvā kā alkoholiskos dzērienus (nelikumīgi alkoholiskie dzērieni) realizāciju. Par to var sodīt ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz trim gadiem vai ar arestu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu līdz 50 minimālajām mēnešalgām.

Atslēga paslēptuvē — zagļiem durvis vaļā

20. janvārī policijā griezās kāds ludzānietis un paziņoja, ka viņa mājā iekļuvušas nezināmas personas. Laimīgā kārtā, nekādas mantas nebija paņemtas. Kā noskaidrots, zaglis atslēgu bija atradis paslēptuvē turpat pie mājas un tūdaļ licis to lietā.

Tajā pašā dienā policijā tika saņemts līdzīgs ziņojums par iekļūšanu kādā mājā Ludzā. Garnadžu guvums — trīs mobilie telefoni un zelta ķēdīte. Zādzība notikusi saimnieka prombūtnes laikā. Arī šajā gadījumā garnadži bija atraduši paslēptuvē nolikto atslēgu.

Savukārt 22. janvārī kāds ludzānietis paziņoja policijai, ka 20. janvārī no viņa dzīvokļa pazudusi nauda — 600 Lielbritānijas mārciņas. Uzsākts kriminālprocess, policijai noskaidro notikušā apstākļus.

Policija atgādina, ka mājas vai dzīvokļa īpašniekiem vairāk jā rūpējas par sava mājokļa drošību pašiem. Ir daudz paņēmieni, kā to izdarīt. Vienkāršākais no tiem — **neglabāt atslēgas svešām personām pieejamās vietās**, piemēram, zem paklājiņiem pie durvīm, citās pieejamās slēptuvēs. Tāpat mājokļa īpašniekiem jāparūpējas par izturīgākām durvīm un drošākām slēdzenēm, labāk, ja būtu ierīkotas divas durvis un slēdzenes. Aizejot no mājas, jāpārbauda, vai labi aizvērti logi un durvis. Arī atrodoties mājās, durvis jātur aizslēgtas. Gadījumos, ja mājās tiek glabātas dārglietas, vērtspapīri, lielas naudas summas, ir jāpadomā par seifa iegādi.

Vēl viens ieteikums, lai padarītu savu mājokli drošāku — aizbraucot uz ilgstošu laiku, uzticiet tuviem cilvēkiem vai labiem kaimiņiem pieskatīt jūsu īpašumu, lai viņi var periodiski apmeklēt jūsu dzīvokli un regulāri izņemt pastu. Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdze Inguna Pužule uzsver, ja iedzīvotāji aktīvak aizsargās savu īpašumu, paaugstinās, ko līdz šim neredzēta persona dara jūsu kāpņu telpā, retāk saskarsimies ar šādiem noziedzīgiem nodarījumiem, un vide būs daudz drošāka.

Gribēja tikt pāri robežai ar dekoratīvo numura zīmi

26. janvārī Zilupes novada Zaļesjes pagastā Terehovas robežkontroles punktā pārbaudes laikā robežsardzes darbinieki konstatēja, ka kādai automašīnai numura zīme ir ar viltojuma pazīmēm.

Izmeklēšanas gaitā policija noskaidroja, ka 1971. gadā dzimušais autovadītājs no Rēzeknes pa ceļam uz kaimiņvalsti bija nozaudējis vienu no automašīnas numura zīmēm. Lai nezaudētu laiku, viņš pasūtīja dekoratīvo numura zīmi un piestiprināja to savai mašīnai.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 265. panta 1. daļas — par transportlīdzekļa reģistrācijas dokumenta, agregāta vai reģistrācijas numura zīmes nelikumīgu izgatavošanu, realizēšanu, izsniegšanu, viltošanu vai iznīcināšanu. Par to draud sods ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai arests, vai piespiedu darbs, vai naudas sods līdz 60 minimālajām mēnešalgām.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes informācija

Policisti izvērtēja pagājušajā gadā paveikto

Pagājušajā ceturtdienā, 27. janvārī, lai izvērtētu 2010. gada laikā paveikto, uz pārskata sanākumi pulcējās Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Priēļu iecirkņa darbinieki. Ar klusuma brīdi tika godināts apšaudē Jēkabpili bojā gājušais kolēģis, Viesītes iecirkņa vecākais inspektors Andris Znotiņš.

Kadru izmaiņas

Iecirkņa priekšnieks Andrejs Aleksandrovš informēja par pēdējā laikā notikušajām kadru izmaiņām.

Sakarā ar to, ka Kārtības policijas Priēļu iecirkņa nodaļas līdzšinējais priekšnieks Gvido Mednis pārcelts darbā uz Latgales reģiona pārvaldi Daugavpilī, Priēļu iecirkņa nodaļas priekšnieka pienākumus tagad veic **Dzintars Podskočijs**. Savukārt par Kārtības policijas ceļu policijas vecāko inspektori iecelta **Jeļena Kozere**.

Noziedzības līmenis nedaudz samazinājies

Kriminālpolīcijas nodaļas priekšnieks Aigars Salenieks, analizējot situāciju pagājušajā gadā, uzsvēra, ka nav pamata bažām par strauju noziedzības līmeņa paaugstināšanos. Pērn Priēļu iecirkņa teritorijā reģistrēti 529 noziedzīgi nodarījumi, tajā skaitā 17 sevišķi smagi nodarījumi. Kopējais skaitlis ir par 70 mazāk nekā 2009. gadā.

Viņš uzsvēra, ka Priēļi atrodas reģiona

● Priēļu iecirkņa priekšnieks Andrejs Aleksandrovš (no labās) un iecirkņa personālsastāvs uzklaušoja Priēļu rajona prokuratūras virsprokurora Andra Pauras vērtējumu.

centrā, tāpēc vienādi jūtama lielo pilsētu — Daugavpils, Rēzeknes un Jēkabpils — ietekme. «Slimības», kas skar šīs pilsētas, nonāk arī līdz laukiem, piemēram, metālūžņu, elektrības kabeļu vai automašīnu sānskata spoģu zādzības. 65% no visiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas bijuši iecirkņa teritorijā, atklāti. Tas ir viens no labākajiem rezultātiem reģionā un valstī kopumā. Tomēr situācija visur nav vienāda. Livānos, kas ir tuvāk Jēkabpili un atrodas pie tranzītcēļā, bijis vairāk smagu noziedzumu nekā citos novados.

A. Salenieks minēja arī galvenos uzdevumus šim gadam un prognozēja, kādi varētu būt šogad biežāk iespējamie nodarījumi. Viens no tiem — kokmateriālu zādzības. Vērojot tirgus cenu kāpumu, var prognozēt, ka arī zagļi sarosīsies. Tas pats attiecas arī uz metālūžņu zādzībām, kā arī narkotisko vielu un akcīzes preču nelegālu tirdzniecību.

● Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Priēļu iecirkņa darbiniekiem, kuru veikums pērn ļoti novērtēts pārvaldes līmenī, arī šogad būs daudz darba. Kā viena no prioritātēm valsts mērogā izvirzīta sevišķi smagu un ekonomiska rakstura noziedzumu atklāšana. Foto: L. Kirillova

Par Kārtības policijas veikumu pastāstīja nodaļas priekšnieks Dzintars Podskočijs. Pašlaik viņa vadībā strādā 26 iecirkņa inspektori, kas pērn atklājuši 80, bet piedalījušies 132 noziedzīgu nodarījumu atklāšanā. Sastādīto administratīvo pārkāpumu protokolu, kā arī to protokolu, kas sastādīti par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, skaits sniedzas daudzos tūkstošos.

Par darbu ceļu satiksmes uzraudzībā informēja vecākā inspektore Jeļena Kozere. Viņa uzsvēra, ka šī gada prioritātes paliek nemainīgas — panākt lielāku drošību uz ceļiem, samazināt avārijās un negadījumos bojā gājušo skaitu, galveno uzmanību pievēršot mazāk aizsargātajiem

satiksmes dalībniekiem, tas ir, gājējiem, velosipēdistiem un mopēdu vadītājiem.

Virsprokurors piebēra piparus

Sanāksmē piedalījās arī Priēļu rajona prokuratūras virsprokurors Andris Paura, kurš tikko bija atgriezies no reģionālās sanāksmes, tāpēc sniedza savu redzējumu par kļūdām, paviršībām vai neizdarībām, ko pieļāvuši policijas darbinieki.

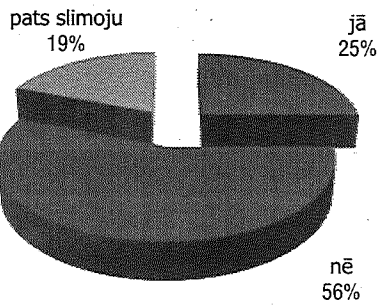
Virsprokurors minēja problēmas, ar kurām būtu jātiekas galā šogad, piemēram, precīzāk jānoformē pierādījumi, notikuma vietas apskates protokoli. Vismazākās kļūdas un nepilnības cenšas un prot izmantot advokāti lietās tālākā virzībā.

Lappusī sagatavoja L. Kirillova

Aptaujas rezultāti internetā

(no 24. līdz 30. janvārim)

Vai jūsu paziņu un draugu vidū kāds pašlaik slimo ar gripu?

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS (maksas).

Rubrika _____

Derīgs līdz 3. februārim.

T	ā	l	r	.																

Aizpildīšanas noteikums:
viena rūtīņa — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,40 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 653-07057.

Visām "lakstīgalām" – pirmā vieta

Jēkabpils Bērnu un jauniešu centrā (BJC) norisinājās Latgales novada latviešu tautas dziesmu dziedāšanas sacensības «Lakstīgala 2011», kurās piedalījās sešas komandas no Latgales un Sēlijas. Pasākumu vadīja folkloriste Vita Talla. Savukārt dalībniekus vērtēja lūkotāji, kā tos nodēvēja pasākuma organizatori, tā aizstājot jau ierasto svešvārdu «žūrija», informēja Dienvidlatgales folkloras kopu koordinatore Anna Kārkle.

Dziedātājas no Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopas „Rūtoj” kopā ar savu skolotāju Ilzi Rožinsku.

Katrai dziedātāju kopai vajadzēja piedalīties vairākos posmos: jārada mājas darbs, jādzied dziesmu aplis, no gudrību lādes jāņem laukā jautājumi un uz tiem jāatbild, kā arī vajadzēja klausīties dziesmas un noteikt, kādi instrumenti izmantoti, un, visbeidzot, bija jādzied tautasdziesmas par noteiktu tēmu.

Mājas darbā folkloras kopas un ansambļi stāstīja par savas puses tautas tērpi, kā arī izpildīja kādu no tautas dziesmām, kas savulaik pierakstītas konkrētajā vietā. Tika arī rādītas rotaļas no atiecīgā novada.

Pirmie uzstājās Krustpils pamatskolas «Mazputniņi». Viņi stāstīja par sava novada tautastērpi un izdziedāja vairākas Krustpils novada pierakstītas tautsdziesmas.

Pirmo reizi tautas dziesmu dziedāšanas sacensībā piedalījās Izvaltas pamatskolas 1.-4. klašu komanda. Ar aizrautību bērni stāstīja par savu tautastērpi un iepazīstināja ar savas puses lokālajām dziedāšanas tradīcijām.

Dignājieši pasākumā piedalījās

ar vairākiem kolektīviem — sākumskolas un pamatskolas audzēkņi. Dignājas 1.-4. klašu folkloras ansamblis savu simbolisko dziesmu kamolu vilka laukā no pūralādes, kurā glabājās ne tikai pašu satītais dziesmu kamols, bet arī Dignājas tautastērps, par kuru bērni aizrautīgi stāstīja.

Dignājas lielās meitenes rādīja sava novada tautastērpi, izstādot par tā pareizu nēsāšanu. Meitenes izdziedāja arī tautas dziesmu, kas pierakstīta no teicējas Mildas Bružukas, kura aizsaulē aizgājusi 104 gadu vecumā.

No pašiem tautas dziesmu dziedāšanas sacensības «Lakstīgala» pirmsākumiem, aktīvi pie-

dalās Livānu 1. vidusskola. Pasākumā piedalījās divas komandas — sākumskolas un vidusskolas audzēkņi. Sākumskolas komanda stāstīja par savu tautastērpi un izdziedāja vietējo tautas teicēju dziesmu pūru par tēmu "Bīza putra kūjas oves...". Livānu meitenes visiem iemācīja arī savas puses rotaļu. Vecākā grupa izstāstīja par tautastērpa nēsāšanas tradīcijām un izdziedāja Livānu puses talkaš dziesmu.

Ar dziesmu "Rūtoj saule" sevi pieteica Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopas "Rūtoj" dalībnieces. Meitenes iepazīstināja arī ar savas puses tautastērpi.

Dziesmu karā jeb sadziedā-

šanās maratonā folkloras kopām bija jāzina no galvas un jāprot izdziedāt katrai vecuma grupai savs noteikts daudzums dziesmu no R.Zuikas apkopotā pazīstamāko latviešu tautas dziesmu izlases krājuma "Lakstīgala", kas 2003. gadā izdots izdevniecībā «Sakta» ar Amerikas latviešu apvienības atbalstu. Lai labāk sekotu līdz tam, kā bērni zina šo dziesmu vārdus, arī lūkotāji sekoja līdzī, šķirstot grāmatas lap-puses.

Lūkotāju darbu veica Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts jaunatnes iniciatīvu centra direktora vietniece Agra Bērziņa un Valsts jaunatnes iniciatīvu centra vecākā referente mūzikas jautājumos

Rīta Platpere. Lieliski palīgi lūkotājiem bija Jēkabpils BJC izglītības metodiķe Vita Talla un agrāko gadu «Sudraba lakstīgalas» ieguvēja, bijusi Dignājas pamatskolas audzēkne Alise Bikāuniece.

Sacensību turpinājumā komandām bija jādzied dziesmas par izlozēto tēmu. Dalībniekiem bija jāapgūst dziesmas par vairākām tēmām: Tēvzeme, mūžs, darbs, gadskārtas. Šajā reizē tika izdziedātas darba dziesmas. Komandas sacentās, kura zina visvairāk tautasdziesmu.

Dalībniekiem bija jāatpazīst dziesmas pēc dzirdes un jānosauc tautas mūzikas instruments, uz kura tiek izpildīta melodija.

Savas zināšanas dalībniekiem nācās parādīt viktorinā, kurā tika aplūkotas dažādas tēmas: latviešu tautas mūzikas instrumenti; gadskārtas, godi; latviešu tautas tērps; latviešu tautas dziesmu vācēji; vārdu skaidrojošā vārdnīca no krājuma "Lakstīgala".

Kamēr lūkotāji apspriedās, notika sadancošanās, bet pasākuma noslēgumā — apbalvošana. No lūkotājiem tika saņemti atzinīgi vārdi. Visas komandas bija ļoti labi sagatavojušās, tāpēc vērtētāji visām komandām piešķīra pirmo vietu par piedalīšanos latviešu tautasdziesmu dziedāšanas sacensībā "Lakstīgala 2011" Latgales novadā. Katrs dalībnieks saņēma arī Māras Mellēns un Rītas Platperes sakārtoto tautasdziesmu krājumu "Lakstīgalas dziesmu pūrs". Katrai komandai tika dāvāts arī svētku klišeris.

Pateicības vārdi tika teikti skolotājiem Maijai Kinei, Silvijai Stivriņai, Annai Kārklei, Aīdai Bikāunieci un Ilzei Rožinska.

Sagatavoja L.Rancāne

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

Mēness fāzes

Katru kalendāra mēnesi Mēness iziet cauri četrām fāzēm jeb ceturkšņiem. Te tas mirdz kā pilns apaļš disks, te sāk dīlt, te kļūst par sirpi, bet pēc tam vispār pazūd no debesjuma, tad atkal parādās — nu jau augoša sirpja veidā... Mēness fāžu nomaiņa saistīta ar to, ka starp Mēnesi un Sauli periodiski nostājas Zeme. Tā ir Zemes ēna, kas pilnībā vai daļēji aizsedz Mēnesi.

Katra Mēness fāze ilgst 7,4 Zemes diennaktis, bet Mēness fāzes sāk skaitīt ar jaunu mēnesi. Precīzs laiks, kad Mēness fāzes nomaina cita citu, tiek norādīts noplēsamajā kalendārā. Katra Mēness fāze atbilst vienai no četrām dabas stihijām — ugunij, zemei, gaisam vai ūdenim. **No Mēness fāzes ir atkarīgs organisma enerģētiskais stāvoklis, tā dzīvotspēja un aktivitāte.**

Pirmā Mēness fāze

Stihija: zeme

Pirmā fāze sākas līdz ar jaunu mēnesi, bet pirmajās divās dienās pēc jauna mēness iestāšanās Mēness pie debesīm nav redzams — to pilnībā aizsedz Zemes ēna. Tas ir grūtais tumšo bezmēness nakšu laiks, tā saucamās Hekates dienas, kas ilgst divas dienas pirms jauna mēness

un divas dienas pēc tā. Par Hekāti Senajā Grieķijā sauca Mēness tumšās puses dievieti, nešķīsto spēku aizbildni.

Šajā dienā cilvēks ir īpaši nespējīgs un vājš, organisma enerģētiskie spēki ir minimāli. Augot mēnesim, vairošies un uzkrāsies arī mūsu enerģētika — līdz pilnmēnesim.

Bet pagaidām, kad iestāties jauns mēness, organisma vitālā aktivitāte ir apsūkusi, tā atrodas

savā minimuma punktā. Pavājinās imunitāte, iespējamas kļūdas un klupieni uzvedībā. Hekates dienās mūs bieži pārņem bailes, nomāktība, depresija. Šajā laikā var aktivizēties visas mūsu psihes tumšās puses.

Tācu, no otras puses, šajā laikā organisms it kā atbrīvojas no iepriekšējā lunārajā mēnesi uzkrātā smaguma.

Turpinājums 12. lappusē.

Kā mainījusies jūsu attieksme pret policiju pēc pagājušās nedēļas traģiskajiem notikumiem Jēkabpilī?

Anna, Preiļu iedzīvotāja:
— Man šķiet, cilvēki, kuri strādā policijā, iepriekš netiek pienācīgi pārbaudīti, ja reiz notiek šādas lietas, kad policisti šauj uz citiem policistiem. No otras puses, svarīga ir arī katra personīgā atbildība, ko drīkst un ko nedrīkst atļauties. Domāju, ka noteikumiem jābūt stingrākiem, labāk jāpārbauda visi, ko pieņem darbā policijā. Stingrība nekad nav par jaunu. Ministrei situācija nopietni jāizvērtē. Par drošību Preiļos grūti spriest. Lai gan te ir mierīga mazpilsēta, simtprocentīga garantija nekad nevar būt. Visādi var gadīties.

Inna un Larisa, skolotājas no Preiļiem:
— Mana attieksme pret policiju nav mainījusies, lai gan tas ir šausmīgi, ka dzīvojam šādā situācijā, kad, izejot uz ielas, nezini, kas var atgadīties. Neuzskatu, ka notikušajā vainojamas zemās policistu algas. Ir daudz cilvēku, kuri vispār iztiek bez algas, bet tāpēc jau viņi neņem rokās ieročus un nedodas laupīt. Iespējams, ja ir nauda, tad gribas, lai tās būtu vēl vairāk... Manuprāt, ministrei būtu jāatkāpjas, kā tas notiek citās valstīs.
— Cilvēciskais faktors, lūk, kas ir svarīgs, un katra personīgā attieksme. Tie, kuri laupīja, paši šādu izvēli bija izdarījuši, tāpēc policiju kopumā nevadzētu vainot. Mums katram par savu rīcību ir jāatbild.

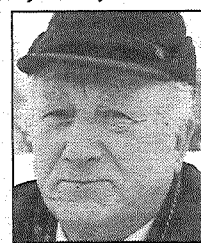
Gunārs un Vairis Gudļevski, Preiļu novada iedzīvotāji:
— Iedzīvotājiem, protams, nepatīkami, ka policistu vidū, izrādās, ir arī noziedznieki. Kas to lai zina, vai viņi neapmierināti ar valdību, ar dzīves apstākļiem, varbūt algas par mazu vai kādas zāles salietojušies nervu nomierināšanai, ka tik briesmīgi rīkojās.
— Slikti tas ir, policijas prestižs kritās. Jēkabpils gadījums nav vienīgais, bijuši citi līdzīgi, tāpēc iekšlietu ministrei vajadzētu atkāpties.

Imants Babris, Preiļu bērnu un jauniešu sporta skolas treneris:
— Mana attieksme pret policiju nav mainījusies. Jebkurā vietā un profesijā ir gan godīgi cilvēki, gan negodīgi. Zinu pārsvarā tikai labus un godīgus policijas darbiniekus, kuri centīgi un pašreizējā dara savu darbu. Tomēr gribas, lai policisti, skolotāji un ārsti nevis gribinātu kapeikas, bet saņemtu labas algas, lai tās būtu profesijas, uz kurām tiektais. Valsti vajadzētu skaidru aci paskatīties uz tērīņiem un piešķirt finansējumu visai sabiedrībai vajadzīgām lietām. Vai ministrei jādemisionē? Katram ir sava vērtību skala, katram pašam jāizlemj.

Gunārs Jānis Mikulis, Līvānu iedzīvotājs:

— Jēkabpils policija nostrādāja augstā profesionālā līmenī. Viņi jau arī iepriekš veiksmīgi atrisinājuši smagas lietas. Lai gan Līvānos policistus uz ielām pārāk bieži nesastopu, manuprāt, viņi strādā labi un es pilsētā jutos drošs. Nevar ne salīdzināt ar situāciju, kādu pa televizoru rāda Krievijā. Un kādas šausmas notiek Amerikā, kas izslavēta ar savas demokrātiju un kārtību? Es domāju, ka iekšlietu ministrei tagad noteikti jāpaliek amatā un sistēma jāsakārto. Viņa ir stipra, ista dzelzs lēdija.

L. Kirillova
Foto: A. Šņepsts

REKLĀMAS, SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBA
VALSTS NEKUSTAMIE
ĪPAŠUMI

Izsole

Valsts akciju sabiedrība "Valsts nekustamie īpašumi" (reģistrācijas nr. 40003294758) 2011. gada 17. martā Rīgā, Valņu ielā 28, rīko *atkārtotu* valsts nekustamā īpašuma atklātu mutisku izsoli ar augšsūpejošu soli:

Preiļu novada Preiļos, Daugavpils ielā 2A (kadastra numurs 7601 006 0417) zemesgabala ar kopējo platību 113 m² izsoli par sākuma cenu **Ls 168**, izsoles laiks pulksten 13.00.

Personām, kuras vēlas piedalīties izsolē, jāiemaksā drošības nauda 10% no izsoles sākuma cenas un reģistrācijas maksa Ls 100
AS "SEB Banka" Rīdzenes filiāles kontā nr. LV22UNLA0002200609436.

Par nosolīto objektu jānorēķinās divu nedēļu laikā, maksājumus veicot pilnā apmērā latos.

Iepazīties ar izsoles noteikumiem, reģistrēties izsolei, kā arī saskaņot objekta apskates laiku var Valsts akciju sabiedrība "Valsts nekustamie īpašumi" Rīgā, Valņu ielā 28, 312. kabinetā, darb dienās no pulksten 9.00 līdz 17.00.

Tālrunis uzziņām 67024614, 67024659.

Pēdējā dalībnieku reģistrācijas diena izsolei ir 2011. gada 15. marts līdz pulksten 16.00. Visām personām, kurām uz objektu ir tiesības, kas nepieļauj tā pārdošanu izsolē, jāpieteic savas prasības tiesā līdz izsoles dienai.

<http://www.vni.lv>

SIA Latvian Meat iepērk liellopus, jaunlopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29464321.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus, aitas, zirgus, cūkas. Labas cenas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 26142514, 20238990.

Pārdod

BMW 525 TDS (1994. g. izl., TA, el. lūka, el. spoguļi, el. stikli, MP3, sudraba krāsā, sedans, Ls 1300). T.27018713;

CITROEN SAXO (1,5, dīzelis, 2000. g. izl., kupēja, 4 l/100 km, M+S riepas, velūrs, klimata kontrole, tikko no Vācijas, 2350 EUR). T.29911811;

FORD MONDEO (1995. g. izl., 1,8, TA, universāls) vai maina. T.26310334;

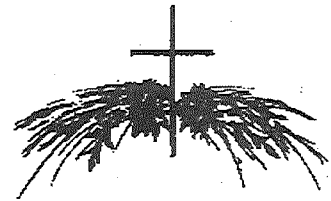
FORD MONDEO (1998. g. izl., TA līdz 09.2011.). T.25439422;

FORD SCORPIO (2,5 TD, 1994. g. izl., zilā krāsā, sedans, lūka, lietie disk, TA līdz 17.06.2011., Ls 650). T.26436441.

SIA «SENLEJAS» iepērk liellopus, jaunlopus, piena teļus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 65322454, 26190124, 26604491.

LPKS "Baltic Meat Standard" iepērk liellopus, jaunlopus. Sver uz elektroniskajiem svāriem. Samaksa tūlītēja. Tālr. 63354097. Mob. tālr. 20250289.

SIA „LATVIJAS GAĻA” iepērk liellopus, jaunlopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 28761515.

Nāk un mainās gads pēc gada, laudis ar.
Paliel tas, ko viņi rada, – paliel darbs.
Paliel jūra, paliel zeme – nepazūd.
Ir tik labi uz šīs zemes brīdi būt.
Domās esam kopā ar Reģinu Čaunāni dzīves skumajā brīdī.
LPPKS "Triķāta KS" kolektīvs

Tā aiziet mūsu miļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm.
Mierā un klusumā tajā
Paliel vien dvēseles gaismu.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, Valdi ČAUNĀNU mūžības ceļā pavadot.
Preiļu Lauksaimnieku apvienība,
Latgales Lopkopības biedrība

Tavas rokas caur mūžību jūtu,
Tavas rūpes joprojām man klāt,
Viss šai pasaulē niecīgs un zūdošs,
Tava mīla vien nepazūd, māt!
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Nadeždai Hļebņikovai, MĀMIŅU mūžībā pavadot.
Preiļu Valsts ģimnāzijas kolektīvs

Pārtrūka stīga, aplkusa dziesma...
Izsakām līdzjūtību angļu valodas skolotāju MA vadītājam Nadeždai Hļebņikovai, MĀMULU mūžībā pavadot.
Preiļu novada izglītības pārvaldes kolektīvs

Tik daudz siltu vārdu teici,
Tik daudz mīlestības prati dot.
Darbus grūtākos ar smaidu veici,
Paldies dzīvei teici, klusi aizejot.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību un skumju brīdī esam kopā ar Nadeždu Hļebņikovu un Zoju Bulovu, MĀMIŅU mūžībā pavadot.
Preiļu 2. vidusskolas kolektīvs

DZĪVOSIM SASKAŅĀ AR MĒNESS RITMU

Mēness fāzes

Sākums 11. lappusē

Tas ir gatavs uzsākt jaunu dzīvi. Un organismam ir jāpalīdz: jāveic atīroši pasākumi, varbūt jāietur diēta. Tieši pirmās dienas pēc jauna mēness iestāšanās ir ļoti piemērotas kaitīgu ieradumu iznīdēšanai un nākotnes plānu kalšanai.

Tiklīdz Hekates dienas ir beigušās, pie debesim parādās šaurs mēness sirpis. Var uzelpot: augoša mēness periods visumā ir labvēlīgs laiks. Pārliecinieties: augošu mēnesi, jaunu mēnesi, ir ļoti patīkami vērot — tam patiesi piemīt kaut kas jauns, sveigs, priekpilns. Tāda pati ir arī ša perioda enerģētika — mēs kļūstam stiprāki, jūtām, kā briest mūsu iekšējie, apslēptie spēki. Esam gatavi gluži kā jaunībā kalt plānus, sapņot par nākotni, priedties par augošajiem spēkiem. Parādās pat aktivitātes un patstāvības iedegļi, taču uzsākt pieauguša cilvēka aktīvo

dzīvi vēl ir par agru — jāpagaida, kamēr uzkrāsies vairāk spēka.

2. - 3. februāris Mēness Ūdensvīra zīmē. 4. - 6. februāris Mēness Zivīs, 7. - 8. februāris Mēness Aunā. 3. - 8. februāris I Mēness fāze. Jauns Mēness.

No 2. februāra 22.00 līdz 3. februāra 11.00 vēlams atslodze, lietojot tikai ūdeni vai nesaldinātu zaļu tēju, bet 12 stundas pirms un pēc šī laika — viegli sagremojamu, liesu ēdienu.

Šajā laikā organisms it kā izdzīvo savu jaunību, atkal aug un attīstās. Organisms ir noskaņots izlietot enerģiju, saņemt to no ārienes, tas taupa spēkus, gandrīz tos netērē. Tam vairāk vajadzīgi ārējie enerģijas avoti, jo tas gatavojas gaidāmajiem lielajiem darbiem.
Šajā laikā jāveicina enerģijas uzkrāša-

nās organismā. Ļoti veselīgi ir uzturēties dabā, smejoties no tās spēku un enerģiju, jālieto pilnvērtīgs, derīgām vielām bagāts uzturs. Taču nedrīkst gluži vienkārši gulšņāt uz divāna — ir jākustas, jānostiprina sevi fiziski un, protams, jāizstrādā nākotnes plāni un projekti, jāgatavo sevi lēmumu pieņemšanai un rīcībai.

Tuvojoties Mēness fāžu nomaīnai, jāklūst piesardzīgākiem un vērīgākiem — fāžu nomaīna vienmēr ir sāpīga, ar stresu saistīta. Šajā laikā krasi mainās Mēness fiziskās iedarbības raksturs, kā arī uz Zemi izstarojamās kosmiskās enerģijas un informācijas raksturs. Cilvēki kļūst nelīdzsvaroti, viņu pasaules emocionālā uztvere saasinās. Gatavojieties šim laikam jau iepriekš, lai tas jūs nepārsteidz. Ja zināsit savas sliktās pašsajūtas patieso cēloni, vieglāk varēsiet tikt ar to galā.

Turpinājums nākamajā numurā.